



NAŠA LUC

Julij - avgust 1954

Kristusov namestnik

Sredi med nami živi ustanova, ki svojega nastanka ne dolguje ljudem. Na svetu živi, a ni od sveta. Skozi devetnajst stoletij stopa na čelu evropske kulture in k svojemu zmagoslavnemu vozu vprega moralne in duševne sile človeštva. Njeno poslanstvo je blagor človeštva. Njena slava je sreča človeštva. Njena veličina in dostojanstvo je skoraj vse to, s čimer se more ponášati zgodovina zadnjih dveh tisočletij.

Ta ustanova se imenuje KATOLIŠKA CERKEV, kateri stoji na čelu RIMSKI PAPEŽ.

V našem okolju srečavamo najbolj zmešane pojme o papežu in papeštvu; zato ne bo odveč, če na kratko povemo, kaj pravzaprav je papež.

Papež je NASLEDNIK APOSTOLA PETRA, VIDNI POGLAVAR sv. CERKVE, SKUPNI OČE VERNIKOV in NJIH PASTIRJEV, KRISTUSOV NAMESTNIK NA ZEMLJI.

*

Na kupoli cerkve sv. Petra v Rimu je z dva metra visokimi pozlačenimi črkami napisano: „Ti si Peter — Skala — in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev“. Tu je pojasnjena skrivnost češčenja sv. Petra v Rimu. Preprostega ribiča Petra je doletela neizmerna čast, da je po Kristusovi volji postal vrhovni poglavar, temeljni kamen Cerkve.

Papež je velik, ker je Petrov NASLEDNIK. Ves njegov UGLED in OBLAST izvirata od tod. Kot Petrov zakoniti NASLEDNIK je papež VRHOVNI POGLA-

VAR Cerkve. On je vladar Cerkve. Njegovo kraljestvo je **KRALJESTVO DUŠ**, ki ne pozna meja in sega čez ozemlja vseh narodov in držav. Zaradi tega je papež najvišja osebnost ne samo v katoliški Cerkvi, temveč na vsem svetu sploh. Samo on na naši zemlji more svoja pisma naslavljati vsemu svetu.

V zadevah **VERE, MORALE** in **CERKVENE DISCIPLINE** papež uči, svetuje, opominja, sodi, obsoja in opraviča. On sam more delati zakone. Verniki, duhovniki in najvišji cerkveni predstojniki so mu dolžni **POKORŠČINO** ter so podvrženi njegovemu **SODNEMU STOLU**. Ali njega sama nihče ne more soditi. On zavisi samo od **BOGA**.

Papežu pravimo sv. **OČE**.

To ime mu posebno lepo pristojal!

Oče je tisti, ki posreduje življenje.

Papeža kličemo: sv. oče, ker po Cerkvi, katere poglavar je, **VZGAJA** in **POSVEČUJE DUŠE** ter jim na ta način **POSREDUJE BOŽJE ŽIVLJENJE**.

On je **SKUPNI** oče vernikov in njihovih pastirjev, katerim kot poglavar vlada bolj z **LJUBEZNJO** kot pa z **OBLASTJO**. Da se na zunaj poudari značaj vladanja papežev, so za svoj uradni naslov izbrali geslo: „Služabnik božjih služabnikov“.

Najlepši papežev naslov pa je gotovo sledeči: „Kristusov namestnik“. V tem naslovu tiči glavni razlog njegove izredne pomembnosti in sijaja. Papež je **orodje**, ki se ga **KRISTUS SAM** poslužuje pri nadaljevanju svojega poslanstva na zemlji.

Kot smo že zadnjič rekli, nas Kristus ob svojem odhodu v nebo ni zapustil same. Saj je apostolom obljubil: „Jaz ostanem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt 28, 20). V svoji Cerkvi Kristus **PO SVOJEM VIDNEM NAMESTNIKU** še vedno govori, uči, svetuje, bodri, ukazuje in opominja. Zato je sv. Avguštin mogel reči: „V Petru živi Kristus“. Iz tega upravičeno sklepamo, da Kristus neprestano **podpira** papeža pri vodstvu sv. Cerkve.

Zato razumemo, zakaj kristjani papeža, ki je sicer človek kakor mi, obdajajo s tolikimi častmi. Čast ne gre njegovi osebi kot

taki, temveč njegovi **SLUŽBI**, ki je najčastnejša služba na tej zemlji.

*

Rimsko papeštvo je **duhovna** velesila, ki nima primera v zgodovini človeštva. Kot vedno tako tudi danes ta duhovna velesila stoji čvrsto na braniku za časno in večno srečo človeštva.

Danes prav posebno!

Sodobno človeštvo je po lastni krivdi zašlo v strašno zagato, iz katere zaman išče izhoda. V to splošno zmedo mogočno odmeva glas našega skupnega očeta, ki z jasno besedo kaže človeštvu pot k rešitvi.

Ta pot vodi iz brezna sodobnih grehot, pokvarjenosti in podivjanosti **NAZAJ** k spoštovanju **EVANGELJSKIH RESNIC**, **NAZAJ** k **BOGU**.

To je **EDINA** pot k rešitvi, kakor neprestano poudarja papež.

Ne pozabimo, da imajo te papeževe besede **NADČLOVEŠKO VELJAVO** ter jih ne moremo preslišati brez usodnih posledic za nas same in vse človeštvo.

Za papežem stoji **Bog sam!**

Brez strahu smemo reči, da se bodo razmere v svetu začele obračati na bolje v **trenutku**, ko bo človeštvo začelo **resno upoštevati** opomine Kristusovega namestnika na zemlji.

Bog daj, da bi se to zgodilo že v letošnjem letu! V-ko.

FRANC JOŽEF IN PIJ X.

V zadnjem trenutku pred začetkom prve svetovne vojne je papež Pij X. poizkusil še enkrat posredovati pri cesarju Francu Jožefu, naj ne začne vojne. Posredovanje je cesar odbil. Zatem je cesar zaprosil zase in za vse, ki se bore na njegovi strani, papeški blagoslov. Pij X. je na cesarjevo poslanico **odločno** odgovoril: „Jaz blagoslovim mir.“

Ljudje smo **betežni** in **slabi**,
močni pa smo v **veri** v **Boga**.
Zaupanje Vanj nas **krepča**,
molitev poguma nam **dá**.

Dr. Jan. Ev. Krek

Z

romarskim čolnom
pesem plava,
poletava
nad jezerom.
Zvonček Marijin plaka in prosi,
molitve nosi
pred božji tron.
Kaj so prinesla ta srca s seboj!
Plaho, zaupno pred teboj,
o Marija,
so razgrnila
vso domovino:
s temi srci so polja, gorice,
žito in vino,
naše dežele ponižne vasice,
skrite kočice,
v njih porodnice,
v svoji revii
k tebi kličeče.
S temi srci so dvori in hlevi,
voli in krave,
in pastir in bela čreda
z mirnimi očmi te gleda
iz daljave.
Vse težave,
ves svoj znoj
plaho, zaupno so razgrnili,
vse razkrili
pred teboj.

Glej, Marija,
Mati presveta,
srce poeta
drug je tvoj.
I krog njega se gnete usoda
mojega roda,
k meni roma domovina
od vseh strani.
O da bi bila pesem moja
pesem moja,
kot je tvoj zvon!
Da bi čutila,
da bi nosila

NAŠA LUČ

Julij - avgust 1954

na svoji peruti,
kar misli, kar čuti,
kar vriska, joče,
kar hoče dom...

Oton Župančič

To pesem smo izbrali iz lepe knjige SLOVENSKA
MARIJANSKA LIRIKA, ki je za letošnje leto izšla
v Trstu.

Spomladi in poleti

Spomlad' prav luštno je, ko sliš'mo ptičke pet',
one nas uče, kak' moramo živet'.
Spomladi pojejo te drobne ptičice,
štangelci, cajzelci in pa sinice.
Med njimi pa poje veselo „kukù”,
saj je Bog ustvaril takü.

Prav luštno je polet', začenja rž cvetet';
kar polet' cveti, v jeseni dozori.
Po polju se ziblje to klasje rumeno,
pšenično, ovseno in tudi rženo.
V pšenici prepeva prepelica „prepedù”,
saj je Bog je ustvaril takü.

Narodna pesem



„VAJENEC“

Sveti Filip Nerij je nekoč pridigal o predmetu, ki je vselej sodoben: „Če hočeš sveto umreti, moraš sveto živeti.“

Po pridigi pride k njemu ubog postrešček, ki ga je bila svetnikova beseda globoko ganila, ter ga zaprosi, da bi ga poučeval v „svetniški stroki“.

Sv. Filip vidi, da ima pred seboj preprosto, pošteno dušo, ki je ne sme zavrniti. Z mize vzame knjigo sv. evangelijev ter mu jo dá: „Vzemi tole knjižico. Naučila te bo svetniške stroke. Pazljivo čitaj te štiri vrstice, danes teden pa zopet pridi.“

„Prav. Storil bom, kakor ste naročili. Na svidenje, sveti gospod!“

Čez teden ob določeni uri se „svetniški vajenec“ zopet oglasi.

„Ali si čital tiste štiri vrste?“

„Sem, gospod svetnik.“

„Bomo videli, o čem govorijo?“

„Takole sem tam bral: Moli Boga, ne kolni, ne láži, ne pijančuj, ne kradi in podobno.“

„Pa si se ravnal po tem?“

„Da, sveti gospod. Pa ni šlo lahko. Kletev, steklenica, oh, gospod svetnik, strašno, kako to vleče!“

„In si se premagal?“

„Da, gospod svetnik.“

„Prav dobro si začel. Vzemi knjigo in čitaj naslednje vrste.“

„Bom. Na svidenje, gospod svetnik.“

Drugi teden pa „vajenca v svetništvu“ ni bilo nazaj. — Gotovo se je zopet vdal svojim slabim navadam, si je mislil svetnik. Moj Bog, kako težko je vztrajati in koliko truda je treba, da se vzravna drevo, ki je vzrastlo nápak!

Čez štirinajst dni pa se postrešček vrne. V kakšnem stanju! Opira se ob palico, glavo ima vso ovito, lica vsa razpraskana in krastava.

„O, prijatelj, kdo te je pa tako zmrcvaril?“

„Kdo? — Vi ste me!“

„Kaj praviš?“

„Da, vi, to se pravi, vaša knjiga. Poslu-

šajte! Grem po cesti s košem na hrbtu. Na proti mi pride voz. Konja se pred menoj splašita, odskočita v jarek ter polomita voz. Voznik, majhen, droben možiček, se izmota iz polomije, kakor pač more, se zakadi v mene ter me grozno obdelava s škornji in z bikovko.

Nekaj mi reče: Zdrôbi ga! Poglejte te pešti, gospod svetnik! Nič bi se jim ne moglo ustavljati. Kosti bi mu bil lahko zmlel. A pred odhodom sem čital v svojih — ne, v vaši knjigi: Ako te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo (Mt 5, 39.) Pa ni bilo treba nastavljanja, le predobro ga je našel sam. Nič se nisem branil. Temu je dva tedna. Prej nisem mogel priti, zdaj prihajam naravnost iz bolnice.“

Pater Filip, ginjen do solz, je postreščka pristrčno objel ter mu je rekel: „Prijatelj, ali bi ne hotel ostati pri meni? Zdi se mi, da bi lahko postal dober redovnik.“

„Jaz redovnik? Kaj vendar pravite, sveti gospod? Ali je mogoče?“

„Da, če ti je všeč.“

„Kolikoli sreča bi bila zame, gospod svetnik!“

„Prav, torej ostani pri meni.“

Ubogi mož je bil vesel in srečen, kakor če bi mu bil angel odprl nebesa. Ne zato, ker bo preskrbljen glede strehe in hrane, ampak ker bo bliže svojemu učitelju v svetosti. Postal je izvrsten brat, ponižen, vzoren v molitvi, v pokorščini in pri delu. Po dvajsetih letih redovnega življenja je bil v svetniški stroki dovolj izurjen in Bog ga je vzel v nebesa, da jo tam gori vrši v prid vsem tistim, ki se morajo po tem svetu ubijati za košček kruha, kakor se je moral on.

(Prosto po „Petit Messenger“ prevedel p. Herman Vodenik, trapist, N. D. des Dombes, Francija.)

POROČNI PRSTAN

Nedavno je bil proglašen za svetnika Jožef Sarto, poznejši papež Pij X. Ko je bil svoj čas posvečen za škofa, je dobil v dar tudi škofovski prstan. Ta prstan je pokazal svoj materi.

Mati pa mu je pokazala svoj skromni poročni prstan in rekla: „Če bi tega ne bilo, bi tudi onega ne bilo!“

Vprašanje

Kar zaletel se je vame Janez, ko sva se srečala. Bil je tak, da bi jezo lahko zagrabil in jo razklal.

„Kaj ti je, prijatelj Janez, da si kot ječ?“ sem ga porogljivo pobaral.

„Eh, vidiš! Zakaj Bog le mene tepe? Je čudna ta uredba, da morajo dobri trpeti, hudobnim se pa dobro godi! Zakaj ne bi bilo narobe? Bolj prav bi bilo tako!“

Počasi se je Janez pomiril in izbežal sem iz njega, kaj ga je tako razdražilo. Nič posebnega ni bilo. Odpustili so ga z dela, a je bilo veliko upanja, da bo kmalu dobil drugo boljše in tudi bolj plačano!

„Vidiš, Janez, prav nič ne veš, ali ni bilo celó dobro, da so te odpustili? Zakaj si taka ihta in takoj Boga dolžiš! Če pa misliš, da res Bog dopusti, da so hudobni srečni in dobri nesrečni, ti pa svetujem, da le okoli sebe poglej in malo preštudiraj ljudi in svet, pa boš videl, da temu ni tako. Našel boš veliko množico dobrih, ki so tudi srečni, ko napredujejo v časnih stvareh, kakor pravimo. Nekateri si pridobé tudi bogastvo, drugi se visoko dvignejo v družbi, a zato ne prenehajo biti dobri. Tudi med hudobnimi boš našel revne, mnogo jih je, drugi zopet morajo prenašati boleznin in razne nadloge. Tudi tátu se tatvina vedno ne posreči. In noben „prižon“ še ni spadal med letovišča na tem svetu.“

„Že, že,“ je upadal pogum Janezu. „Saj jaz ne spadam med slabe in vendar...“

„Glej, sreče ne smeš soditi po zunanjih znakih. V koči je pogosto več sreče kot v palači. Oba midva sva prišla iz revnih družin, a sem prepričan, da so bili zares srečni dnevi takrat, ko sem še trgal hlače na domači klopi in živel ob kislem zelju in žgancih. V majhnih vsakdanjih stvareh smo našli svojo srečo in veselje. Seveda pa pomaga tudi vernost, ki smo jo takorekoč pili z mlekom. Pravtako nam tudi danes daje vera moč in tolažbo. Takozvana sreča bogatih je pogosto le fasada, ki zakriva vse kaj drugega. Le pojdi in beri zapiske na sodiščih, pa boš videl, koliko je duhovne bede in nesreče za marmornatimi stena-

mi. Kaj pa ostane za vedno skritega, kdo bi vedel!“

„Že, že,“ je še pogodrnjal Janez. „Pa vendar se nekateri kar celo življenje valjajo v bogastvu...“

„Če morda Bog dopusti, da nekateri slabi uživajo „srečo“ na tem svetu, bo gotovo zahteval tudi od njih obračun na onem, kakor od tebe in mene. V oči jim bo pogledal in terjal do pičice vse in tudi poplačal po njihovih delih. Trpljenje gotovo ni zmanjenje božjega sovraštva. Pravimo, da Bog tepe onega, ki ga ljubil Trpela je Njegova mati, apostoli in svetniki. Je in ostane naše življenje čas preizkušnje. Mi moramo stremeti za tem, da postanemo vredni plačila, ki ga je Bog obljubil. Lahko pa vzamemo tudi trpljenje kot del pokore. Bog nam tako daje priliko, da mu pokažemo svojo ljubezen in zase zaslužimo, kar nam je namenil...“

Ozrl sem se, a Janeza ni bilo nikjer. Najbrž mu je bila moja „pridiga“ odveč. G.

Blagor vam

*Blagor vam, drobne ptice,
ki po zraku letate!*

*Od Boga ste dar dobile,
da tako milo prepevate.*

*Blagor vam, bistre ribice,
ki po vodi plavate!*

*Od Boga ste dar dobile,
da se z valčki poigravate.*

*Blagor vam, krasne rožice,
ki po travi cvetete!*

*Od Boga ste dar dobile,
da Mariji venec splete se.*

*Blagor vam, drobne mravljice,
ki po gozdu lazite!*

*Od Boga ste dar dobile
da smrečje skupaj nosite.*

M. Z., Salaumines (Francija).

Prelomljena beseda

Značilno za današnje čase je, da ljudje dane besede ne spoštujejo več. Mednarodnih pogodb se ne držijo, a tudi beseda, dana pred oltarjem, se vedno bolj prelamlja. Zato ni sreče, ni miru.

Beseda, ki sta si jo oče in mati dala pred oltarjem, je bila izgovorjena zavestno in slovesno za večno. Zato je ni mogoče jemati nazaj. Prešustvovanje je greh zoper Boga, zoper angele, ki so besedo čuli, zoper priče, ki so jo potrdile, zlasti pa zoper svojega zakonskega druga.

Že stari pogani so čutili ostudnost te pregrehe. Zato so n. pr. stari Rimljani dopustili možu, da je lahko svojo ženo prešustnico umoril. Cesar Konstantin je dal prešustnike zašiti v vrečo in zažgati. Egipčani so prešustnika bičali, prešustnici pa odrezali nos. Celotno mehkuzni Turki so jih kaznovali s smrtjo. Peruanci so zažgali prešustnika, njegove starše, brate in sestre. Ni čuda, da so tudi v prvih stoletjih krščanstva za te grešnike imeli strogo pokoro: štiri leta je tak grešnik stal zunaj cerkve pred vrati, ko so bili drugi pri službi božji.

Mlade slovenske družine v tujini, ki želé srečo sebi in drugim, bodo čuvale besedo, ki je bila dana. Gorje tistemu, ki razdira zakonsko srečo drugim!

R.



Tri zgodbe

1. „Oče naš“. — Znaná svetovna pevka piše: „Pripravljala sem se za svoj prvi večji koncert, od katerega je bila zavisna vsa moja prihodnost. Morala sem se pa ravno v tem času preseliti na novo stanovanje, kjer je bilo treba še marsikaj urediti. Zato sem porabila tudi čas med delom, da sem se vadila v petju. Bala sem se, da sosedje niso bili kaj preveč zadovoljni, ko so morali neprestano poslušati ponavljanje pesmi.

Nekoč sem tako ponovila trikrat „Oče naš“... Kmalu nato pa najdem pod vrati pismo z naslednjo vsebino: „Spoštovana! Zelo sem Vam hvaležen za Vaše petje. Rešili ste me samomora. Sinoči ste večkrat ponovili „Oče naš“ in to prav v času, ko se mi je zdelo, da ne morem več živeti. Pripravljen sem bil vzeti si življenje. Vaš „Oče naš“ me je tako pretresel s svojo vsebino, da sem prav v zadnjem trenutku opustil misel na nasilno smrt!“

2. „Odprta vrata“. — „Ne morem se ponasati, da bi bila kot katoličanka zelo verna. Še več: poročila sem se izven Cerkve. Ko je starejši obeh otrok začel hoditi v nedeljsko šolo, so me mnogi opominjali, naj bi začela vsa družina hoditi v cerkev. Nekdo mi je celo rekel, da bi bilo bolje zame, da sem dobra protestantinja kot slaba katoličanka.

Te besede so me zdramile. Rada bi popravila tudi napako in se v cerkvi poročila. Toda naletela sem pri možu na velik odpor. Bil je poln predsodkov in tudi moj zgled mu najbrž ni koristil. Morala sem nekaj storiti na svojo roko. Našla sem si zaposlitev in tudi drugo stanovanje, kamor sem vzela s seboj tudi oba otroka. Pripravljala sem se, da se spet vrnem k življenju s Cerkvijo.

Končno je tudi moj mož razumel, da vera mnogo pomeni in da ima Cerkve prav, ko vztraja na tem, da je zakon zakrament. Poročila sva se v cerkvi in malo kasneje je tudi mož postal katoličan.“ (H. Watson.)

3. „Poljub miru“. — Sestra Mary Doris O.S.F. pripoveduje: „V Koloradu (USA) sem pripravljala skupino španskih in meksikanskih otrok na prvo obhajilo. Zadnjo

soboto pred „velikim dnevom“ je bila na vrsti spoved. Nadzorovala sem vrsto pred spovednico, da sem preprečila strah, obrišala solze, dajala pogum boječim in gledala, da je šlo vse v redu.

Kar me nekdo potegne za rokav. Bila je mati šestih otrok, ki so vsi prihajali v našo šolo. Glasno je zašepetala v precej trdi angleščini in obenem pokazala na spovednico: „Je že 21 let, odkar nisem bila tam!“ — „Zakaj pa ne bi šli, ko bodo otroci končali?“ sem ji svetovala. „Oh ne, duhovnik ne bi razumel moje angleščine!“ — „Ali če sem vas jaz razumela, vas bo spovednik tu-

di. Le pojdite in ga prosite, naj vam pomaga!“ Kmalu nato, ko ni bilo več otrok pred spovednico, sem jo kar malo potisnila vanjo.

Naslednjega dne zjutraj sem klečala za otroki in pazila, da so v redu pristopali k obhajilni mizi. Za otroki so prišli odrasli na vrsto. Nenadoma pa zagledam ono žensko, ki je bila včeraj pri spovedi, tudi pri obhajilu. Ko se je vračala, sem molila za hvalno molitev. Prišla je naravnost k meni in me poljubila na lice in odšla. Prvič sem tako prejela v cerkvi „poljub miru“, kot je bil v navadi med prvimi kristjani.”

Naše stare stanovske pesmi

KOVAŠKA

Kovači ukači
so luštni ljudje.
Imajo škornje na biks,
pa tud' v aržetu niks!

(Iz Trbovelj)

RUDARSKA

Oh, kaj ste vi, mam'ca, storili,
da me niste študirat' pustili,
da sem moral jaz knapič postat',
pod zemljo „štajnolen“ kopat'!

Premisli en človek na sveti,
kaj mora en knapič trpeti,
ko koplje pod zemljo zlato,
svin'c, rudo, tud' živo srebro!

(Iz Zagorja ob Savi).

ČEVLJARSKA

En šoštar je prišel,
'z vnanjih dežel,
kopita je prinesel,
je šivat začel.
Je šival tri dni:
polente le ni.
Župa je kot Sava,
zelje je kot trava,
kruh kot greben —
spravim šaro, pa grem!

(Iz Novakov pri Cerknem).



Katoliška socialna misel in 19. stoletje

Napredek v tehniki v 19. stol. je povzročil velik preobrat v socialnem ustroju družbe. Po eni strani je omogočil nastanek velikih podjetij, katerih kapital je rasel s silno naglico, po drugi strani pa je rodil nov stan, delavski stan, ki je bil prepuščen kapitalu na milost in nemilost.

Podjetniku se v tem času ni bilo treba bati ne sindikatov in ne javne oblasti. Fran-

coska revolucija na koncu 18. stol. je namreč iz nekega slepega hrepenenja po popolni svobodi uničila stare delavske in obrtniške stanovske organizacije. Zavladalo je liberalno načelo: „Vsak za sebe“, ki je podjetniku v vsem nudilo proste roke. Nekateri so iskreno mislili, da bo iz tega načela vzcvetela splošna blaginja.

A to se ni zgodilo!

V liberalnem gospodarstvu je strahovito trpel delavec, ker je bil v svoji osamljenosti prešibek, da bi pri podjetniku mogel uveljaviti svoje pravice. Pri sklepanju delovnih pogodb v tem „svobodnem“ gospodarstvu delavec ni bil svoboden, ker ga je stiskal priganjala, da je „svobodno“ sprejel take delovne pogoje, kot mu jih je narekoval podjetnik. Na račun delavca so se vršile zlorabe, ki so prava sramota za to dobo. Koristi ČLOVEKA-DE-LAVCA so bile brez pomislekov žrtvovane POHLEPU po denarju. Liberalno gospodarstvo, ki se je hitro sprevrglo v kapitalizem, v delavcu ni gledalo OSEBE, ZAKONSKEGA MOŽA in DRUŽINSKEGA OČETA, temveč samo njegovo PROIZVADJALNO MOČ.

Za kapitalizem je podjetje bilo v prvi vrsti „stroj za obogatitev“, nato stroj za proizvodnjo, a nikakor ne stroj, ki bi delavcem, kateri mu služijo, omogočil dostojno življenje.

Socialna zgodovina te dobe nam poroča, kako so nežni otroci, dečki, deklice in žene v skrajno nezdravih in nevarnih okoliščinah morali opravljati 12, 14 in celo 16-urno delo za sramotno nizko plačo. O socialnem zavarovanju, kot ga poznamo danes, ni bilo govora. Ponesrečeni, bolni ali izčrpani so bili brez usmiljenja postavljeni na cesto.

Tako je nastalo krivično ter za mir in sožitje v družbi nevarno stanje, ko smo imeli na eni strani peščico bogatašev, na drugi strani pa množice delavstva, ki jim je manjkalo najnujnejšega.

Ni čudno, da so te krivične razmere izzvale nasilne **upore**, ki so postali prava nevarnost za družbo. Z nečloveškimi metodami je kapitalizem povzročil **razredno borbo** in delavske množice pahnili v naročje naukov sovražstva in **napačnega upanja**.

Po krivdi kapitalizma je v svetu zavladala strahotna zmeda, iz katere človeštvo zaman išče izhoda.

Marksovi duhovni sinovi, komunisti in socialisti, skušajo uveljaviti očitek na račun katoličanov, da so oni bili **PRVI** in **EDINI**, ki so se v 19. stol. postavili v borbo za pravice delavskega stanu.

Na ta očitek katoličani odgovarjamo takole: Res je, da je v tem času veliko kato-

ličanov bilo okuženih po liberalnih zmotah. Papeži to sami priznavajo v svojih okrožnicah in tožijo, da verniki ne poslušajo njihovih opominov.

Toda nič manj ni res, da je bilo veliko katoliških laikov in duhovnikov, ki so zgodaj v 19. stoletju, še **PRED** nastopom marksistov, **SPOZNALI** in **OBSODILI** krivice, ki so se godile delavstvu ter so skušali temu stanju prinesiti rešitve.

Ti „socialni“ katoličani so orali **LEDI-NO SOCIALNEGA DELOVANJA** in dosegli lepe uspehe. Naj za primer navedemo samo nekatere:

Francoski zakon, ki je 1841. zaščitil **otroke in žene pri delu**, je zasluga katoličanov.

Osemurni delavnik je bil uzakonjen 1919, toda že 30 let prej je katoličan Albert de Mun ob predložitvi svojega zakonskega predloga za 10-urni delavnik izjavil v franc. parlamentu: „Enajst ali dvanajsturni delavnik ne pusti delavcu nikake svobode, z 10-urnim delavnikom bo vsaj nekaj trenutkov mogel posvetiti svoji družini, toda **SAMO 8-URNI DELAVNIK BI DELAVCU MOGEL NUDITI NEKAJ VEČ MOŽNOSTI ZA NJEGOV KULTURNI NAPREDEK.**“

Isti Albert de Mun je leta 1886. predložil zakonski osnutek za **zaščito delavcev v slučaju nezgode pri delu**.

Veliki francoski socialni delavec, svetniški Ozanam, se je že leta 1840. potegoval za **delavsko pokojnino**. Pridružili so se mu drugi odlični katoličani.

Med pionirji **SOCIALNEGA ZAVAROVANJA** spet srečamo katoličane: Alberta de Mun, duhovnika Lemire in druge.

Leta 1884. je bila delavcem vrnjena pravica do **strokovnih organizacij**. Kdo je pripravil ta zakon? Spet katoličani! Že od 1834. naprej!

Kdo je prvi dal misel za posebno ministrstvo za **DELO**? Duhovnik Lemire 1895.

Kdo si je zamislil današnji sistem **družinskih doklad**? Katoliški podjetnik M. Romanet l. 1917.

Naj ne pozabimo navesti ime katoliškega podjetnika, Leona Harmela, ki je v času, ko se je to še zdelo blaznost, vpeljal **UDELEŽBO DELAVCEV pri VODSTVU in DOBIČKU PODJETJA**.

Kot velike socialne katoliške delavce moramo omeniti še: Le Play-a in Tour de la Pin-a v Franciji, Périn-a v Belgiji, škofa Ketteler-a v Nemčiji, kard. Mermillod-a v Švici, Vogelsanga v Avstriji, kardinala Manninga v Angliji in kardinala Gibbonsa v Ameriki.

V Sloveniji si je v tem času pridobil neprecenljivih zaslug duhovnik Janez Ev. Krek.

Iz navedenega vidimo, da **ne** držé očitki marksistov napram katoličanom 19. stoletja.

Priznati pa moramo, da je med katoličani v tem času na socialnem področju **manjkala** zlasti jasnost. Katoliška socialna misel ni bila izražena na **enoten** način. Neenotno pojmovanje posameznih socialnih problemov je **manjšalo** uspešnost njihove socialne borbe.

Zato je toliko večje važnosti pogumna in jasna beseda papeža Leona XIII., ki jo je 15. maja 1891. za ves katoliški svet izrekel v svoji okrožnici „**Rerum novarum**“.

Kar sta za komuniste in socialiste Marxova knjiga „Kapital“ in „Komunistični manifest“, to je za nas katoličane okrožnica „**Rerum novarum**“. Ta okrožnica spada med tiste papeške dokumente, ki so izšli v kritičnih urah splošne **nerazgledanosti** in **nesoglasja** ter so za več rodov pokazali **pot**, po kateri naj verniki hodijo. Za delavski stan so te papeške besede postale „**črne bukve**“, kjer so zapisane njihove **sve**te pravice.

Nobenega dvoma ni, da se mora delavstvo v veliki meri tej okrožnici zahvaliti, da je v borbi za svoje pravice doseglo tako sijajne uspehe.

V-ko.

Moderno je danes študirati socialno vprašanje. — Odličen učbenik za proučevanje vede o pojavih v družbi, kakšni so in kakšni bi morali biti, je nedavno izšla knjiga: **D r. I. A h č i n, SOCIOLOGIJA I. del.** 290 strani v priročni obliki. — Nabavi si jo! — Cena 400 fr. frs.

Prevarani vrag



nogo let je že od tega, ko se je neki kmet pogodil z vragom, da ga sprejme v službo. Če mu bo dobro služil, dobi ob letu plačilo in sicer mu dá — m a t e r z otroki.

Vrag je zadovoljen in pravi: „Kar mi boš vsak večer postavil na okno, mi bo znamenje, kaj naj ti prinesem. Prinesel ti bom in napolnil podstrešne sobe do vrha.“ Tako se je tudi zgodilo.

Vrag je kmetu prinašal vsak večer kaj drugega in sosedni kmet je z nevoščljivim srcem gledal, kako se sosedu premoženje množi, čeprav nič ne dela, temveč le dobro jé in pije in se redi.

Nekega poznopoletnega večera gre nevoščljivi sosed mimo okna bogatega kmeta in zagleda na oknu dolar. Šine mu pametna misel v glavo, vzame dolar in na njegovo mesto položi crknjenega mačka.

Za njim pride vrag in pogleda, kakšno delo ga čaka nocoj. Kar zavzdihne, ko vidi mačka in koliko dela bo imel nocoj. In res daleč naokoli po okolici podavi vse mačke in jih znese ošabnemu kmetu v gornje sobe.

Ko kmet to zjutraj vidi, se silno razjezi. Počaka večera in tedaj pokliče vraga in ga začne zmerjati, da mu je namesto dolarjev nanosil crknjenih mačk. Vrag se izgovarja, da je našel na oknu crknjeno mačko in ne dolarja.

Kmet ga spodi: „Od danes naprej nisi več v moji službil Pojdi, kamor hočeš!“

Vrag končno zahteva plačilo. Kmet se zvito zasmije in misli: „Ti si mene ociganil, jaz bom pa tebel!“ Gre in mu prinese — mater z otroki — namreč kokljo s piščanci.

Hočev ar Hen rik,
Creutzwald (Francija)

Krojač: „Prosim, poravnajte svoj račun!“

Dijak: „Ta mesec vam ne morem plačati.“

Krojač: „Tako ste rekli tudi prejšnji mesec.“

Dijak: „Kaj nisem bil mož beseda?“

Kar smo, to ostanemo!

„S sprejemom novega državljanstva ni treba pozabiti svoj narodni izvor. Nasprotno, vsi dostojni ljudje pravično prezirajo človeka, ki se sramuje svoje družine — svojega očeta in matere — ali dežele, ki ga je rodila. Zatorej vam rečem, ko postajate Avstralci, da ne smete nikdar izgubiti toplino v srcu za deželo, iz katere izhajate in za ljudi v vaši preteklosti. Oni so del vaše zgodovine; nihče ni dober državljan, če se ne zaveda svojega mesta v zgodovini. Nadalje poudarjam, da se ne smete nikdar sramovati svojega imena, četudi mnoga evropska imena zvenijo nam Avstralcem tuje in jih ne znamo brati.“

Tako je letos govoril Avstrelec Boyer tujcem ob sprejemu avstralskega državljanstva. Besede so poučne za vsakega izmed nas!

Hej, Slovenci!

Hej, Slovenci,
naša reč slovenska živo klije,
dokler naše verno srce
za naš narod bije!
Živi, živi, duh slovenski,
bodi živ na veke!
Grom in peklo,
prazne vaše proti nam so steke!

Naj tedaj nad nami
strašna burja naj se znese,
skala poka, dob² se lomi,
zemlja naj se strese!
Bratje, mi stojimo trdno
kakor zidi grada!
Črna zemlja
naj pogrezne tega, kdor odpada!
Narodna pesem

1) Steke = groznje, zli naklepi; — 2) dob = hrast.

K A T R A

Bilo je tik pred izbruhom druge svetovne vojne. Zbrani smo bili vsi doma in pogovor je tekel vseprek, kot da bi slutili, da je to zadnji božič, ki nas je vse spravil pod okrilje ljubeče matine roke. Razgovor je nanesel tudi na privesek. Oče je namreč trdil, da ima njegov privesek na zlati verižici pri uri — zob morskega psa — neko „čudno moč“. Kakšno moč ima, tega nam ni povedal. Samo to vem, da ga je pozneje izgubil in da je zato bridko jokal, prepričan, da ga bo zadela nesreča.

Ob razgovoru o priveskih nam je oče zastavil uganko. „Tudi naša hiša ima privesek in še živ. Kdo ugane?“ Ugibali smo, kdo bi to bil. Pes Črt, muca Mimi, sova Laza in še razne reči, pa nismo uganili. Končno se namuzne oče in reče: „Ta privesek je človeško bitje in prav sedaj racá po stopnicah.“ Vsi smo se ozirli proti vratom. Potrkalo je in skozi na pol odprta vrata je pokukal uvel obraz beračice Katre...

Glasen smeh vsega omizja jo je čisto zmedel. Čez čas je s prstom poklicala mamo k sebi in nekaj sta se po tihem pogovorile. Povalbili smo jo, naj sede in naj tudi ona

kaj vzame s polne mize, kar pa je odklonila. Misleč, da je jezna zaradi našega smeha, sem ji prijazno rekel: „Katra, videl sem vas pridno moliti pri polnočnici.“

Oče se je hitro oglasil vmes: „O to ji ne bo nič pomagalo. Vseeno bo visela za jezik v peklu.“

„Vi me boste pa ‚guncali‘...“ se je odrezala jadrno in skrila za mamo. Bala se je, da se bo oče, ki je vzel pipo iz ust, zagnal proti njej. A ta je le zavzdihnil: „Aufaha“ in se grozeče ozrl na nas, ki smo se zasmeli Katrinemu duhovitemu odgovoru. Katra je resno pogledala po vseh, a mene ošinila s čudnim pomilovalnim pogledom in odšla.

Katrin hitri odhod je napravil na zbrane mučen vtis. Da bi ga popravil, sem vprašal: „No, ata, kako pa je naša hiša dobila Katro za privesek?“

Oče je potegnil svoj vivček, sedel in nategnil kozarček ovička, trdeč, da je dolenski kislica najboljša pijača na svetu, kar smo mu zmeraj pritrdili, če drugega vina ni bilo na mizi, in je začel:

„Pred leti sem šel v lovišče, da vidim, kaj delajo fazani. A še danes ne vem, kaj me je zaneslo na stezo, ki je vodila v hosto, kjer je kraljeval srnjak. Stopajoč po stezi zagledam v zraku med dvema mladima jesenomom bingljati žensko bitje. Obstal sem. Divji lovec je nastavil srnjaku zanko. Toda zanka je ujela žensko. Pripognil sem drevesi, odvezal zanko in na tleh se je znašla — Katra. Spravil sem jo k zavesti. Ni mi znala povedati, koliko časa je tako visela. Pobirajočo gobe jo je nekaj sunilo v zrak, kričala je, dokler ji ni kri zalila glave in je izgubila zavest. „Sam Bog vas je pripeljal, da me je rešil smrti!“ se je zahvaljevala. Pa sem ji svetoval, naj se hitro spravi iz moje- ga lovišča in si pri prvi hiši ob gozdu pri- veže dušo k zemlji, saj ji je zadosti dolgo visela v zraku. Izginila je kot kafra in od tedaj je kuhana in pečena pri naši hiši.“

„Ata! Katra ni privesek. Katra je „re- šeno dekle“, ki se je zaljubilo v svojega re- šitelja kot bajni princ iz lovskih bajk,” je ponagajal brat.

„Vidiš, ti si jo pa ‚pogruntal,‘” se je za- smejal oče. „Zmeraj sem trdil mami, da sem kot turški paša pri hiši. A vedno je zabru- sila nazaj, da nimam sedem žen. Tri deklet- a pri hiši in mama, to je štiri. Vajini dek- leti, to je šest, in Katra, pa jih je sedem! Hej, mama! Paša sem; napolni mi čibuk!“ Tako je večer ob prijetnem humorju hitro potekel...

Naslednje leto nam je umrla mati. Vsi, ki so izgubili mater, vedó, kako je to težko. Prihajali so pogrebci, da se poslové od nje. V oči mi je padla vsa v črno oblečena sklju- čena ženica, ki je dolge ure preklečala ob mrtvaškem odru in jokala. Kdo je ta žena, vprašam sestro. „Kaj je ne poznaš? Katra je!“ mi odvrne. Stopil sem k njej in jo pre- govoril, da je šla malo posedet v kuhinjo. Sestra ji je postregla. Objemajoč z rokami svoj lonček, je kar naprej zdihovala: „Oh, kako bom sedaj jaz brez te dobre gospe, ki so tako radi dali. No, saj ne bom dolgo. Bom šla kmalu za njo!“ In debele solze so ji kapale v lonček in redčile njen „zoc“. Sestra in jaz sva jo tolažila, čeprav sva bila sama potrebna tolažbe.

Prihodnji božič je bil žalosten za nas vse. Katre ni bilo na spregled. Oče je zvedel,

da nekam hira in boleha. Na sveti večer oče ni mogel ostati doma. Oblekel se je top- lo, poklical psa in odšel ven v neurje, ki se ga nikdar ni bal. Pa ni šel daleč. Z omahu- jočimi koraki mu je prišla nasproti Katra. Spremil jo je v hišo, kjer ji je sestra po- stregla po mamini navadi. Pri kavi se je spomnila rajne mame. Zajokala je in po- tem kmalu odšla, rekoč, da ima na vasi opravke.

Zapozneli vasovalec je tisto sveto noč za- gledal postavo na pokopališču. Objemala je spomenik ob nekem grobu. Poklical je grobarja in skupno sta odnesla vso premrlo Katro z maminega groba v bližnjo hišo, od tam pa v njeno borno kočo.

„Pokličite gospoda,” je prosila, „in ob- vestite oskrbnika!“ Ko so poklicali očeta, se je s sestro nemudoma odpravil h Katri. Ta pa se je že poslavljala s tega sveta in bi- la v globoki nezavesti.

Ko je vstopil oče v izbico, se je Katra zganila, privzdignila glavo in nekam vese- lo zašepetala: „Oh, gospa, pridem, zelo ra- da pridem takoj.“ Sestra jo je položila na- zaj na vzglavje, rekoč: „Katra, tu je oskrb- nik z menoj.“

„O moj Bog, saj sta res tu pri vzglavju. Tam pri vzožju so pa mama. Tako lepi in mili so kot takrat, ko so šli k Bogu in pr- vijajo: ‚Katra, dolgčas mi je, pridi!‘”

Utihišla je. Globoko je zajela sapo in zašepetala: „Gospod oskrbnik, poklicala sem vas. Zahvalila bi se vam rada še zad- njič za rešitev življenja takrat v gozdu. Mo- lila bom za vas. Godrnjač ste, a zlata duša. Ne žalujte za mamó preveč! Mariji se izro- čite in vas bo potolažila. Bog vam povrni vsem...” in čez Katrin obraz se je razlila tema omotice.

Drugi dan so se oglasili zvonovi. Katre ni bilo več med živimi. Pogreb je imela nena- vaden za čeračico. Poznalo jo je vse, staro in mlado in vsi, ki so se udeležili njenega pogreba, so čutili, da je iz okoliša izginil stari tip podeželskega vsevedeža — neke vr- ste Jurčičevega Desetega brata...

Ap

1) Turška pipa.

PIKA POKA, PIKA POK

Se spominjate, kako smo včasih mlatili? S cepci smo mlatili. Tako tudi danes še ponekod mlatijo, čeprav mlatilnica zelo izpodriva mlačev s cepci.

Ko so v Brežicah slišali svoj čas prve mlatiče, so rekli: „Ti lakoto ubijajo!“ Primanjkovalo jim je kruha in so ječmen omlatili že takoj po žetvi.

Okoli Velikih Lašč na Dolenjskem so imeli ob skednju na visokem drogu velik šopek svežih cvetic. Ker je bilo v vasi hkrati več mlačev, je ena skupina zbila drugi „pušeljc“ na tla. Za mlatiče, ki se jim je to pripetilo, je bila velika sramota. Zato so bili vedno na straži in, če so opazili tega ali onega pri šopku, so planili s cepci po njem in niso pazili, kam bo priletelo.

Zvezdic milijon . . .

Ob poletnih večerih je lepo videti jasno nebo. Zvezda za zvezdo se prižiga in obne-mogel bi, kdor bi jih hotel prešteti.

Veste, zakaj jih je toliko? Zato, vsaj tako na Slovenskem pravijo, ker ima vsak človek svojo zvezdo. Je nevarno šteti zvezde, še bolj pa kazati nanje. Znano bi se zgoditi, da bi pokazal prav na svojo zvezdo. Zvezda bi padla nate ali pa bi nanagloma umrl.

V Savinjski dolini poznajo tele zvezde: Svetega Petra stol, Svetega Petra ključ, Svetega Petra palica, Svetega Jožefa sveder, Svetega Roka palica, Svete Katarine kolo, Šmarni križ, Bridka martra, Rimšćice, Voz, Veliki voz, Kužljak, Gostosevci, Gostožirci, Gostoževke, Koklja, Kosci, Danica, Burovž, Hervor.

Rimski cesti na nebu pravijo v Mali Nédelji in v Pavlovcih pri Ormožu „Mlečna pot“ in „Nebeški pas“.

Neka narodna pesem pravi, da je mogla



Mlatiči v Slovenskih goricah so spali kar na skednju. Vsak večer so določili koga za čuvaja zrnja. Čuvaj je spal pri vršaju in je bil tarča za nagajanje. Ko je trdneje zaspal, se je priplazil tovariš sosedne skupine ter mu postavil na vršaj slamnatega moža z vrečo v rokah.

Ko se je čuvaj zbudil, je zakričal, ségel po cepcu in šavnil po „tatiču“. Potegavščino je vselej v poltemi prepozno spoznal. Če je pa spoznal, so njegovi prijatelji potem postavili pajaca na streho skednja sosednih tovarišev.

R.

hudoba sicer sešteti vodne kapljice v morju, ni pa mogla sešteti, „kaj na nebi zvezdic je“.

V Šaleški dolini vedo povedati, da se ti vse izpolni, kar si želiš, ko vidiš utrinek zvezde.

R.

Počasi je treba

brati in boš razumel, da je res, kot piše:

— Slabe navade ne moreš zagnati skozi okno. Pognati jo moraš skozi vrata in spraviti ven počasi, stopnico za stopnico.

— Napuhnjén človek je kakor jajce. Jajce je namreč tako polno sebe, da v njem ni prostora za nobeno drugo stvar.

— Človek je najsrečnejši na svetu zato, ker je kovač svoje sreče. Je pa tudi najbogatejši: ker ima ključé od večne zakladnice božje. Je tudi najmočnejši. Zakaj? Ker lahko Bogu samemu roke zveže ali odveže, kar se zgodi z gorečo molitvijo.

ŽALOSTNI DOGODKI

Drugo poglavje

„Slovenska mati, še vedno te premalo spoštujemo. Pridna si pri delu, vedno si v skrbeh, da bi se ne podrl kak vogel hiše. Malo imaš od življenja, uboga mučenica si! A tvoja je vendar zasluga, da vedno tlačena slovenska misel še živi. Te slovenske misli prvi steber si ti, slovenska mati, ki spiš v slami, ješ pa to, kar možu in otrokom ostane!”

Tako slavijo slovenski pisatelji našo mater in resnično je, kar so zapisali.

V čast slovenski ženi, izseljenski materi, naj vam danes povem to resnično zgodbo:

Poročila sta se in odšla v tujino s sanjami o lepši bodočnosti. Bog jima je dal tri otroke, deklico in dva dečka. „Tam v tujini me čaka sreča,” si mislil, dragi Slovenec! A sreča je opoteča: spletla ti je mrtvaški venec...

Sama je ostala mlada mati ter žalostna in zaskrbljena gledala male sirote. Jokala je, bridko je jokala, a vendar je bila dovolj močna, da je žalost ni strla. Zbrala je svoje moči in sklenila: „Ne bom se poročila. Šivala bom in z lastnim delom preživela otroke. Če sem jaz revna in slabotna, je pa Bog zato bogat in močan in On me ne bo zapustil.”

Otroci so rastle, se pridno učili ter bili v veliko veselje materi, učiteljem in vsem, ki so jih poznali. To je dalo pogum mladi ženi. „Težko je delo v rudniku, do boljše-ga kruha naj pridejo moji otroci, tako mi pomagaj Marija,” je dejala in delala še bolj pozno v noč. In res, hči je postala šivilja, mlajši sin se je izučil mizarstva, starejši je pa šel študirat za duhovnika.

„Če mi mladost ni bila poslana z rožicami, bo pa večer mojega življenja toliko lepši, večer, ki ga bom preživljala pri svojem sinu-duhovniku. Še dve leti in doživela bom največjo srečo, katero more doživeti mati. Molila bom pri sv. maši, katero bo daroval moj otrok in iz njegovih rok bom prejela Jezusa.” V tej nadi je živela dobra Slovenka...

*

Uboga mati! Vse svoje življenje te bom imel pred očmi, kako stojiš in klečiš ob po-

stelji, na kateri leži tvoj umirajoči sin, tvoje največje upanje. Zadržuješ solze in sin jih skriva. Oba sta kakor na Kalvariji, oba preživljata veliki petek. „Naj gre ta kelih od mene, zaradi mame moje,” prosi sin.

„Premlad je še in vsa moja sreča je v njem, Vsemogočni, pusti mi ga,” moli mati. „Vendar ne moja, ampak Tvoja volja bo di,” sta vdana oba.

In lbožja volja je bila, da je mladi bogoslovec Rafael Stanič prejel mašniško posvečenje iz rok Kristusa samega na onem svet...

Občudujemo te, hrabra Slovenka! Tudi drugi udarec, ki je bil še hujši od prvega, te ni strl, ker si iskala moči tam, kjer jo je treba iskati.

Slovenske matere, ki ste vdove ali v drugačnem težkem položaju, naj vam bo Staničeva mama iz La-Mouriere pri Piennes-u (to je v Meurthe-et-Moselle, Francija) zgled moči in trdne vere v Boga, s katero boste premagale najhujše težave v življenju!

Škrjanček poje



*Škrjanček poje, žurgoli,
se bel'ga dneva veseli.
Škrjanček poje v beli dan,
pozdravlja hrib in plan.*

*Iz sna se naglo kmet zbudi,
na polje njemu se mudi:
modrina vedrega neba
lepo se mu smehlja.*

*Pastirček poje si na glas,
ker je na pašo gnati čas.
On poje Bogu tisoč hval,
ki lepi dan je dal.*

*Potoček lahno žubori,
to žuborenje se glasi
ko miloglasna pesmica,
hvaleča Stvarnika.*

Narodna pesem.

Mreže nastavljajo

Težka je borba za vsakdanji kruh in dovolj je drugih skrbi, vendar moramo Slovenci v tujini danes neprestano paziti, da se ne ujamemo v kakšne mreže. Doživljamo namreč čase, ko se borba med komunizmom in protikomunizmom približuje višku. Ni se bati, da bi se kdo ogrel za kapitalistične zmote, ker so preživele. Nevarnost pa je, da bi se kdo ujel v rdeče mreže, pa naj jih nastavljajo hlapci tega ali onega gospodarja.

Tudi včasih je ta ali oni koga potegnili za nos. Vendar danes vlečejo za nos cele množice ljudi in to tako prebrisano in preračunano, da večkrat tudi nasede sicer pošteni in vereni človek. Da znajo premeteno nastavljati mreže, se poprej po več let šolajo na visokih šolah propagande in agitacije.

Ne mislimo tu na dobromislečne rojake, ki si želijo za delavca boljšega življenja in simpatizirajo s temi ali onimi reformami, s temi ali onimi odredbami, ki dajejo delovnemu človeku pravo mesto v družbi.

Mislimo na ljudi, ki so v službi — naj delajo za plačo ali pa ne — rdečih idej, rdečih gibanj in organizacij. Med temi so eni, ki vedo, kaj delajo. Drugi pa ne vedo, kaj delajo, ker jih prvi spretno vodijo pred seboj kot „koristne pomagače“ ali „koristna budala“.

Rojakom-izseljencem podajamo nekaj navodil, da se bodo znali rdečih mrež in zank dobro varovati.

VSAK MISLI NEKAJ DRUGEGA

Če hočemo, da se bo miš ujela, nastavimo v mišnico slanino. Tako je tudi zli duh v raju prevaral Evo in Adama. „Ne bosta umrla, ampak oči se vama bodo odprle. Kot Bog bosta postala ...!“

Zato govoré komunisti in njih „sopotniki“ v takih besedah, da jih oni po svoje razumejo, ljudje pa spet po svoje.

Govorili so: „Gre za osvoboditev izpod okupatorja.“ Sami zase so pa mislili: „Da pridemo mi na oblast“. — „Svoboda narodu“ t. j. „svoboda komunistom, vsem drugim pa le toliko svobode, kot se nam bo zdelo primerno.“ — „Za demokracijo“ t. j. „za naše vladanje“. — „Ljudska republika“,

t. j. „komunistična republika“. — „Ljudstvo danes odloča“ t. j. „komunistična stranka danes odloča“. — „Danes imajo delavci tovarne v rokah“ t. j. „danes imajo komunisti tovarne v rokah, delavci pa jim morajo pomagati, da gredo naprej.“ — „Gre za socializem“ t. j. „za komunistično pojmovanje socializma.“ — „Ljudska oblast je sklenila“ pomeni „komunistična oblast je sklenila“. — „Ljubezen do domovine“ pomeni njim „Ljubezen do komunistične ureditve domovine“. — Če si proti komunističnim uredbam, bodi rekli, da si proti domovini. — „Ljubezen do rodne grude“ t. j. „ljubezen do komunistične uredbe rodne grude“. — „Borba za resničen mir“ t. j. „borba za tak mir, ki bo koristil komunizmu.“ — „Delo za izseljence“ t. j. „delo za pridobitev izseljencev za podpiranje komunizma“. — In tako dalje!

VELIKE OBLJUBE

Če gledaš po časopisih, vidiš, da neprestano govorijo o novih načrtih in novih namenih. Letos se bo to in to naredilo. To in to se bo izboljšalo.

Neprestano govoré o novih uredbah, novih ukrepih, novih ustavah, novih predpisih. S tem hočejo ustvarjati videz delavnosti in postaviti ljudi v pričakovanje sreče od njihove zvezde.

Če kje res kaj dobrega uresničijo, na vse pretege hvalijo. Tako so naši rojaki mislili, da bodo zagledali pri Solkanu že celo mesto, Novo Gorico, našli so pa par velikih hiš in nič več. Če dajo kje kakšno vsoto za cerkev, kar naprej to kažejo in iz tega nevednim dokazujejo reči, ki so jim v korist za rdeče gibanje.

NOV OBRAZ

Ko se jim lov na stare načine ne splača več, ker so ptičke spoznale limanice, pripravijo nove limanice. Če gre za močnejšo žival, privlečejo na dan skobec. Kakršna žival, takšna past.

Sedaj govoré: „Zdaj je vse drugače!“ „Zdaj je več svobode!“ „Smo postali zelo široki“. „Kar je bilo, je bilo!“ in podobno.

Res se je nekaj spremenilo, a ne, ker so oni hoteli, ker naj bi se spreobrnili. Zato so se spremenili, ker so jih razmere prisilile k temu. A v srcu so še zmerom isti, kot so bili. Čim jim bodo razmere bolj naklonjene, bodo pokazali spet pravo barvo. Sapa je zapihala in so morali obleči suknjo!

Pravijo: „Vidimo, da se tako ne ujame več. Treba je ljudem več svobode, da se bodo v pasti lahko mirno kretali sem in tja. Tako bodo oni bolj zadovoljni in še drugi bodo imeli videz, da jih ne tiščimo k tlom.”

Včasih so grozili: „Če ne prideš nazaj v domovino, ne boš smel nikdar več iti domov.” Prvo vprašanje je bilo, ali si v njihovem društvu. Danes tega ni več. Danes so prijazni, uslužni, ponujajo podporo. „Delajte, kar hočete, verujete, kar se vam zljubi. Samo eno vas prosimo in hočemo: Pokažite, da nas imate radi, ali pa vsaj: покажите, da nas priznate, da smo mi, ki imamo oblast.”

Dobro premislite, dragi rojaki, te metode in jih imejte vedno pred očmi, da ne boste nasledili, da se ne boste dali prevarati in nehoté morda še druge pomagali varati.

P. J a m š e k.

ZA DOBRO VOLJO

ŽID IN OFICIR

V železniškem vozu sta sedela oficir in žid. Vožnja se je vlekla, obema je bilo dolgčas.

Pa pravi oficir: „Pozabavajva se malo, da nama ne bo dolgčas. Ugibajva uganke. Za vsako, ki jo jaz ne rešim, vam plačam 100 dinarjev; za vsako, ki jo vi ne rešite, mi plačate 10 dinarjev.”

Židu se pobjeska, da se bo dalo tu kaj zaslužiti in rad pristane.

„Začnite vi!” pravi oficir židu.

„No, kaj je to: leta visoko in govori angleški?”

Oficir tuhta in ugiba, a ne ugame. Ne preostane mu drugega, kot da plača 100 din.

„Ne morem uganiti. Povejte mi, kaj je to.”

Žid spravi stotak in vzame iz denarnice desetak. Ponudi ga častniku, rekoč: „Tudi jaz ne vem.”

ŠE ENA RIBNIŠKA

V tistih časih, ko je živel Ribničan Urban in njegov sinček Matevžek, Ribnica še ni imela šole, zato so otroke učili kar doma.

Nekega dne vpraša duhovni gospod Ribničana

Urbana, če Matevžek že zna toliko, da bi prejel svete zakramente. „Seveda,” pravi oče.

„Dobro,” reče gospod, „naj pride v soboto popoldne k spovedi.”

„Sinček,” pravi oče Urban doma, „v soboto boš šel k spovedi.”

„Ata,” reče in poizveduje Matevžek, „kako pa se tisto napravi?”

„Ti bom že povedal, predno boš šel,” dé oče.

V soboto, ko je bil Matevžek že oblečen, je zopet vprašal očeta, kako se opravi spoved. Oče ga resno pogleda in reče: „Ko boš prišel v farovž, vprašaj kuharico, če so gospod doma. Gospodu pa povej, da si prišel k spovedi. Tam v spovednici povej gospodu vse, karkoli si kdaj delal in počel. Potlej bo pokora, ampak za tisto ni treba nič posebnega vedeti. Si razumel? — Sedaj veš vse!”

Sinček je res tako napravil in se grehov takole obtožil: „Ko mama skuha žgance in zelje, se dobro najem, potlej pa grem največkrat kravo past. V slabem vremenu pomagam očetu delati rešeta. Vitre znam že dobro delati, obodov pa še ne, a mislim, da se jih bom kmalu naučil.”

„Je to vse?” — „Mislim da vse.” — „Dobro, pridi v žagrad, tam bo pokora.” V žagradu gospod prisloni Matevžku par s palico po zadnji in obljubi, da se bo tudi očetu zahvalil, ko je sinka tako lepo naučil.

Doma je Matevžek povedal, da se bo gospod še posebej zahvalil, in pripomnil: „Saj spoved ni nič težkega, ampak pokora — uh, uh!”

*

V naši domovini se je vozil duhovnik v vlaku. Neka rdeča mladinka je z neslanimi opombami zamehovala vero in duhovnike.

Duhovnik je molče gledal skozi okno. Ker se ni zanjo nič zmenil, ga je vprašala:

„No, tovariš župnik, ali nič ne rečete?”

Duhovnik ji pa odgovori: „Ne utegnem, ker sem se ravno spomnil lepega izreka iz sv. pisma, iz Mojzesove knjige, 22. poglavje.”

„Kako se pa glasi tisti izrek,” vpraša deklina.

Duhovnik: „Ko je oslica govorila, je prerok molčal.”

Med sopotniki je nastal velik krohot in deklina jo je pobrala v drugi vagon.

*

Nekdo se pelje s kmetičem v vlaku. Ko pridejo do predora, se misli z njim pošaliti in mu reče: „Očka, kaj bo pa zdaj! V pekel se peljemo.”

Kmet pa ga zavrne: „Kaj bo z vami, ne vem: jaz imam vozni listek tudi za nazaj.”

GOLAŽ

V maminem kraljestvu — v kuhinji — sem se udobno zleknil v naslonjač, da se odpočijem od štiriindvajseturnega potovanja. Pripovedoval sem o življenju v daljni, nemirni Makedoniji, kjer so tedaj še zmeraj pokale puške in padale nedolžne žrtve tujčevega pohlepa po teh bogatih rudnin-
skih krajih.

Vse je zvesto poslušalo in pomagalo najmlajši sestri — našemu Benjaminčku — pripravljati kosilo. Sestra Zinka je lupila krompir. Pes Črt je naslonil glavo na njeno krilo in me veselo gledal. Zapomnil si je, da je v lovišču moja disciplina bolj rahla kot očetova in si je obetal zopet par uric užitka v naravi. Ponagajal sem mu z boso nogo čez sestrino krilo. Sestra je veselo zaklicala: „Pošterčki, pošterčki!“ in šla rahlo z nožem preko prstov. Zažgečkalo me je, da sem hitro umaknil nogo, a tako nerodno, da se je nož zarezal v enega od prstov.

„Ježeš, kril!“ je vzkliknila sestra!

S tem sem prekinil svoje pripovedovanje in se smejoč obrnil k očetu, rekoč: „Ste videli, da mamino verovanje ne drži, ko pravi, da hudobec ne nagaja, če kuharica brusi kuhinjski mož danes na skledo, jutri na štedilnik.“

„O, drži, drži!“ se je kar hitro oglasila mama, „noža nisem nabrusila danes jaz, ampak ata.“

„Kaj? To se pravi, da sem jaz hudobcu nasedel,“ se je razhudil oče in medtem mazal mojo ranico z arniko.

„Danes še ne, ker se že od zgoraj ključaš s pelinovimi kapljicami. Ali sinoči pa ne vem, kdo je nasedel, ali polovnjak tebe ali ti polovnjak,“ mu je mama pripravno zajezila hudovanje in veseli smeh je tudi Zinko potolažil in ji posušil solze, ko je zavezovala ranico. Ranica je bolj bolela njeno blago dušo kot pa mene. Mala brazgotina me večkrat spominja na to blago srce, ki se je žrtvovalo za dobrobit staršev in za šolanje mlajših sester.

Benjaminčkova mojstrovina — golaž — je prišla na mizo. Mamo je ta jed zanesla v spomine in začela je pripovedovati, kako je kot pevka hodila na romanje v Petrovče.

Z bratom pevovodjem in organistom je šla vsako leto s farno procesijo iz hribovite Galicije preko cvetočih polj in travnikov v dolino hmelja ob Savinji na žegnanje k Materi božji.

Po maši in obhajilu je vsakokrat ves pevski zbor odšel v gostilno, kjer jim je nebeško dober golaž šel strašansko v slast.

„Oh, kako rada bi še enkrat jedla takšen golaž!“ je tiho zašepetala mati in nekam moten pogled ji je vzplaval skozi okno na zaloške hribe.

„Če ni večje želje, mama,“ sem vzkliknil, „se lahko takoj izpolni. Usedemo se na vlak in kmalu bomo v Petrovčah.“

Čez nekaj dni nato smo se res odpravili v Petrovče. Zgodaj zjutraj smo se spravili pokonci. Prišedši v kuhinjo sem našel štedilnik mrzel. Imel sem namen popeljati mamo na golaž v Petrovče, ona pa je mislila mene in sestro peljati na božjo pot v cerkev k Materi božji in na tako pot se gre tešče. Zato ni zakurila.

Očetu sem se menda zasmilil, ker je vstal in iz steklenice brinjevca nalil zvrhan kozarec, rekoč: „Fant, tole klopotačo suni! Bolj odtehta ko tista črna polivka, ki ji pravi mama „kofe“.“

Zasačila naju je mama in žalostno vzkliknila: „Oh, jaz sem pa mislila, da bomo šli vsi trije k svetemu obhajilu!“ — „Ti grdun ti,“ se je obrnila k očetu. „Srečo imaš, da grem na božjo pot, drugače bi ti povedala svoje. Se boš že cvrl zato v peklju, ti zapeljivec.“

„Krivico mi delaš, mama,“ se je izvijal ata. „Eden od vas treh mora biti krepak za na pot za primer, če postane komu slabo...“ mežikajoč nama dvema, da mu pomagava s hitrim odhodom. Končno smo bili v vlaku, ki nas je urno popeljal iz ljubljanske megle tja čez na zeleno štajersko stran.

Kar čudil sem se mami, ko je venomer obujala spomine na to lepo božjo pot in bila vsa kot v nekakšnem otročjem nedoraslosti in hrepenenju, priti čimprej v Petrovče. V cerkvi sta s sestro opravili vse po njunem namenu. Na obrazu sem ji videl znake utrujenosti in sem se zbal za njo, ko

je tako dolgo tešč preklečala pred Marijino podobo, katere vneta častilka je bila.

Skušal sem jo vzdigniti, da bi šli, a je zmeraj šepnila: „Še en očenaš“ in zamaknjeno nadaljevala svojo molitev. Tako sem še jaz zašepetal: „O, Mati božja, pomagaj,“ in se ozrl po cerkvi.

Star duhovnik je šel počasi iz zakristije in je menda opazil moj zaskrbljeni obraz. Obstal je, se prijazno nasmehnil nam trem, klečečim pred podobo, in zašepetal: „Čudo se godi na svetu, ko vas vidim tukaj. Oficirji zelo redko prihajajo na božjo pot! Lepo je to, lepo...“ in je oddrsal dalje.

Mama se je zdramila, prekrizala in zašepetala: „Ta gospod je bil tedaj mlad kaplan, ko sem prihajala sem na žegnanje. — No, sedaj pa lahko gremo na golaž.“

Odšli smo v gostilno. Vse se je ujemalo z maminim opisom. Tudi golaž smo dobili in sva ga s sestro s slastjo življenja željne mladine pojedla. Le mama je nekam razočarano gledala, jedla golaž, ali ta se ji je vidoma upiral. S sestro sva jo spraševala, kaj ji je.

„Natakarica ni tista, ki je bila takrat in tudi golaž ni tak, kot je bil tedaj.“

Mama se mi je zdela kot otrok, kateremu si dal obljubljeno igračo, pa si mu jo potem spet vzela.

Izmuznil sem se iz sobe in odšel v kuhinjo. Kuharica je bila maminih let in sem povprašal, kdo je bil pred leti za natakarico v gostilni.

„Jaz sem bila,“ odgovori kuharica, „a mama je kuhala.“

Poprosil sem jo, če bi mogla razveseliti mojo mamo in priti z materjo v sobo. Poiskala je mater in jo bolj prinesla kot privedla k nam v gostilno. V oči vseh treh so stopile solze in vseprek so si hitele pripovedovati dogodke zadnjih trideset let. Ko sem omenjal mamino hrepenjenje po golažu, je stara mati kar malce zrasla in rekla hčeri — kuharici:

„Mica, pripravi vse, jaz bom gospe Zefki napravila golaž, ker vidim, da ji tvoj ni šel v slast.“ Odšepala je s hčerjo v kuhinjo, kamor sta povabili tudi našo mamo. Vsa vesela je odšla za njima.

S sestro sva ostala v gostilniški sobi in se zabavala — s tretjo generacijo — hčerko se-

danje kuharice. Medtem se je mama do sit tega naklepetala v kuhinji. Ko je bil skuhan nov golaž, so naju povabile, čemur se seveda nisva odrekla. Golaža „starega fazona“ mama ni mogla prehvaliti. Tudi midva s sestro sva jed hvalila, kar je staro mater vidno razveselilo. Razlike od prejšnjega golaža pa nisva našla nobene, kar ni nič čudnega, ko sta stara mati in moja mama predvsem obujale spomine in je dejansko kuhala sedanja kuharica.

Najina mama pa je bila zadovoljna z vsem. Izpolnjena je bila njena skrita želja, pred smrtjo še enkrat obiskati priljubljeno božjo pot iz mladih srečnih, brezskrbnih dni in se zahvaliti svoji Priprošnjici, da je dočkala čas, ko tudi njeni otroci gredo po poti, katere se je ona naučila od svoje matere. Želja za golažem je bila le bolj preteza in izgovor za to njeno „skrito“ željo, za katero smo vsi vedeli.

Doma nas je pričakal — z „mažo“ — oče in nas podražil:

„Vaju bolijo kolena? Z mamo ni varno iti v cerkev, če nimaš že od prej utrjenih kolen,“ se je muzal in bil vesel, da smo se vrnili z „golaževe pojedine“ srečno nazaj. Kar nekam dolgočasno se mu je zdelo biti samemu doma brez „prepirčkov“, kakor je imenoval svoje razgovore z mamo čez dan.

Ap

Ali že veš . . .

— da je na svetu 2 milijarde 400 milijonov ljudi, od teh skoraj polovica še nepismenih?

— da imamo Slovenci v Piranu ob Jadranskem morju slovensko pomorsko akademijo s plovbenim in strojnim oddelkom? Tam šolajo slovenske pomorščake, mornarje.

— da so v Kropi na Gorenjskem odkrili najstarejšo topilnico železa v Srednji Evropi, plavž iz 14. stoletja?

— da so Amerikanci ugotovili, da se povprečna ženska počeše 2500-krat na leto, to je skoraj sedemkrat na dan?

— da ima zdravilna voda v Čateških toplinah na Dolenjskem 40° do 52° C temperature?

TAM IZ NAŠIH KRAJEV

Hude poplave na Štajerskem

Prve dni junija je zadela našo Štajersko huda nesreča. Navalili so se skupaj oblaki in zlili toliko vode, da je bil v kratkem ukinjen ves železniški promet od Maribora, Dravograda do Zidanega mosta in Zagreba. Na progo med Brestanico in Blanco je naneslo mnogo blata in kamenja. Krška postaja je bila pol metra pod vodo, v Blanci en meter ob železnici. Šoštanj in Celje sta bila poplavljeni meter visoko. Pri Podvelki pri Mariboru je voda porušila tri hiše.

Te poplave so po doslej znanih podatkih zahtevale 29 mrtvih in pogrešanih, 1400 družin pa ima poplavljenе hiše. Nekateri cenijo škodo na kakih 19 milijard dinarjev. Po vseh krajih skušajo ljudje za oškodovance zbirati in jim na kak način pomagati.

Ostale vesti

Goriške češnje, ki so letos pozno prišle na trg, so letos slabo obrodile. Pridelek je za polovico manjši kot druga leta. — V Prešerju pri Ljubljani so končno le začeli graditi nov železniški most namesto starega lesenega in zasilnega. — V Idriji je bila ustanovljena bolnišnica za duševne bolezni. —

V Goriških Brdih se je letos zaredilo čuda dosti divjih svinj. — Okoli Kranja zidajo v več vaseh gasilske domove. — Sredi maja je naenkrat več Ljubljancanov zbolelo za prozivom (diarėjo). — Tudi kolesa so začeli izdelovati v Ljubljani. Tovarna „Rog“ izdeluje dva tipa koles „Touring“ in „Standard“. — Začeli so z gradnjo nove ceste iz Modreja v Tolmin.

Minilo je 150 let, odkar obstoji v Trbovljah rudnik in 100 let, odkar je bila ustanovljena trboveljska mestna občina. — Akademija znanosti in umetnosti je prosila učiteljstvo, naj zberejo in zapišejo vse igre, s pomočjo katerih se slovenski otroci igrajo med seboj. — Jeseniška železarna praznuje letos 85 let obstoja. — Okrožno sodišče v Beogradu je obsodilo nameščenca Aleks. Petroviča na 3 leta in pol strogega zapor, ker je v pisemih raznim uglednim osebam na Zapadu blatil današnjo družbeno ureditev Jugoslavije. — Tržaški Slovenec Gombač in dr. Sosič sta iznašla nov motor Diesel 1100 za navadni avto, ki dopušča uporabo nafte namesto bencina (na 100 km bo treba 5 l nafte). —

V Ljubljani je izšla nova uredba o obrt-



Pogled na del (središče) Ljubljane z idiličnim gradom

nih delavnicah in pripravljajo nov zakon o prodaji posestev in nepremičnin. — Ker so odvzeli posameznikom vso zemljo, ki je čez 10 ozir. 15 ha, je v mariborskem okraju te zemlje 2400 hektarjev. Razdelili jo bodo na 7 državnih veleposestev, vsako po 350 ha. Inozemski turizem v Sloveniji je lani dosegel stanje najmočnejših predvojnih let. — Tovarna obutve „Alpina“ v Žireh in „Plavnika“ v Kranju letos nista uspeli prodreti z izdelki na tuje trge zaradi premajhne komercialne sposobnosti. — Meseca maja je bila v Moderni galeriji v Ljubljani razstava 15 najvidnejših slovenskih slikarjev in kiparjev (Maleš, Mihelič, Jakac, Debenjak, Kregar, Stupica, Kos, Sedej, Pregelj, Smerdu, Z. Kalin, Putrih, B. Kalin, Omerza, Sajovic).

Povišali so takse za zdravniško postrežbo. V Ljubljani stane zdaj splošni pregled v ambulantni 84 din, specialni pregled 85 din, obisk na domu 280 din, oskrbni dan na diagnostičnem oddelku pa 767 dinarjev. —

Motorni vlak so uvedli na progi Jesenice—Ljubljana—Postojna.

Verske vesti

Stiški opat dr. Kostelec je na tistem praznoval zlato mašo. — Ljubljanski dnevnik se zgraža 31. maja, ker so sina neke padle partizanke v Ljubljani „vzgojili v ministranta“. — Od 1945—54 je izšlo v Sloveniji nad 830 raznih marksističnih in političnih knjig v več sto tisoč izvodih. Koliko pa verskih? Skoraj nič! — Zaprtih je še 124 katol. duhovnikov, 24 pravoslavnih, 2 protestantska in nekaj muslimanskih.



Smrt vzorne slovenske matere v Lescah

V nedeljo med 9. in 10. majem je izdihnila po težki poškodbi svojo blago dušo mati našega velikega dobrotnika g. župnika Kapusa Jožefa, ki je župnik v kraju Caney, Kansas, U. S. A.

Vsi duhovniki, ki so imeli kdaj priliko priti v gostoljubno hišo Kapusove družine v Lescah na Gorenjskem, so bili sprejeti kot lastni sin, dobra mati sama ni vedela, kaj bi prinesla, kako bi postregla sobratom svojega sina. V vsakem duhovniku je videla pravega sobrata svojega sina; pa tudi za vse druge, popotnike in reveže, je imela verna slovenska mati dobro srce in darežljive roke.

Ni čuda, da je celó v teh težkih časih prihitelo 6 duhovnikov k njenemu pogrebu, osebni prijatelj njenega sina g. dr. Snoj, vseučiliški profesor, pa je vodil pogreb. Ni nam znano, če je smel spregovoriti na grobu kakó besedo o njej, zato pa se je tu spomnimo z vso hvaležnostjo, z vsem spoštovanjem in želimo, naj ji naš Veliki Duhovnik Kristus obilo poplača njeno vero, njeno dobrotljivost v novi, srečnejši — večni domovini!

Gospodu župniku Kapusu, ki uživa tuji kruh, pa še od tega odreže in deli drugim, beguncem, izseljencem in siromakom v domovini, želimo, da junaško prenese ta udarec — izgubo svoje ljube matere, katere se mi v molitvah spominjamo, ter mu izraža-mo kot hvaležni bratje iskreno sožalje!

Grims Stanko, izseljenski duhovnik
v Merlebach (Moselle), Francija.

ZAMORSKA MODROST

Poglej dobro, če gori sveča, preden upihneš vžgalico.

Grmič daje včasih več sence kakor največje drevo.

Ne začenjaj prepira, če vidiš, da imaš za nasprotnika boksarja.

Preden se oženiš, imej obe očesi odprti; po ženitvi pa eno zapri!

Belokožci so beli samo zunaj; znotraj so prav tako črni kakor mi!

V žganju je utonil marsikdo, ki je sicer znal plavati v morski vodi.

Najboljši denar je dobra puška.

IZ VRST NAŠIH ROJAKOV

Da bodo novice objavljene v številki, ki izide konec meseca, jih pošljite vsaj do 2. v mesecu po-
verjeniku v vaši bližini ali naravnost na uredništvo v Celovec.

Novice iz Anglije

Krsti: 4. aprila je bila krščena v Coventryju Rozalija Ana Štefančič. — 29. maja v Chaddertonu (Lancs.) Viljem Grebenar. — 13. junija v Boscombe, Bournemouth, Geraldina Aleksandra Zupan. — Čestitamo!

London: V maju smo imeli šmarnice dvakrat na teden: ob sredah in nedeljah in razen na prvo nedeljo vedno v za to pripravljeni sobi na 16. Hargrave Road N. 19. v Londonu. Brali smo šmarnično knjigo za letoš izpod peresa msgr. Gregorca iz Gorice, vedno smo pa tudi zapeli litanije in več Marijinih pesmi. Škoda, da so v tem mestu tako velike razdalje, da je marsikomu nemogoče priti. Tudi zanaprej bomo ohranili kratko večerno pobožnost vsako sredo v isti sobi, kjer bo ostala podoba Marije Pomagaj. Seveda se bomo zbirali tudi na prve nedelje na Golders Greenu za blagoslov v cerkvi in potem za prireditev in sestanke v dvorani. Tam smo v juniju imeli lepo spominsko proslavo za padlimi.

„Naš dom“: Z majem smo začeli zbirati za svoj dom, kjer bi našla streho naša društva in kjer bi opremili malo kapelico za stalno službo božjo. Za „naš dom“ je bilo v maju darovanih £ 18,10. Bog povrnil!

Iz Belgije

LIEGE — LIMBURG

Waterschei: Tretjo nedeljo v maju je Slovensko pevsko in kulturno društvo „Slavček“ imelo svojo otvoritveno slavnost, ki je nadvse lepo poteklo. Na programu so bile citre, deklamacija, nagovor, pevske točke, igrice „Županova Micka“ in „Botra Nerga“ ter prosta zabava. Vsi so se lepo odrezali! Na domove smo se razhajali zelo zadovoljni z željo, da bi čimprej spet dobili povabilo za kaj podobnega.

Pozabiti pa ne smemo, da taka prireditev stane v naših razmerah ogromno truda. Zato moramo biti hvaležni odboru, ki je vse lepo pripravil. Posebna zahvala in priznanje predsedniku g. Stanku Novaku ter pe-

vovodji in režiserju g. Štefanu Roglju. Podpirajmo velikodušno še v bodoče odbor, ki dela za našo skupnost, da nam bo mogel spet kmalu pričarati košček domovine v tu-
jini.

Eisden: V majniku smo imeli lepo priložnost pokazati našo ljubezen do Marije. Vsak večer smo se zbirali v kapelici „Naše Gospe ubogih“ sredi naše lepe kolonije, kjer smo molili rožni venec, prepevali Marijine pesmi in poslušali Lavtižarjeve „Šmarnice“, ki so jih izmenoma brali člani Mladinskega krožka Slomšek. Kar lepo je bilo! Naj nam Marija izprosi božjega blagoslova v Njej posvečenem letu!

Zadnjo nedeljo v majniku smo imeli obisk iz Waterschei-a. Društvo „Slavček“ je pri nas ponovilo svojo otvoritveno prireditev. Reči moramo, da nas je „Slavček“ prijetno iznenadil s svojim lepim nastopom. Program so obogatili naši najmlajši iz Eisdena s kratko burko „Čudna kupčija“. Mali junaki Albert, Henrik in Rudi so želi nadvse toplo priznanje. Moški zbor Mladinskega krožka „Slomšek“ se je prvič predstavil z nekaj narodnimi pesmimi.

Hvala Bogu! V Limburgu slovenska beseda in pesem še ne bosta zamrla!

Bratje in sestre, le tako naprej! V brat-ski slogi je moč!

Ko to pišemo, smo sredi priprav za splošno romanje Slovencev in Hrvatov v Moresnet, Eupen in Banneux.

Pogrebi: V Seraingu je umrl g. Nace Smodej, ki je že dolga leta bolehal zaradi posledic rudnika. — V Jemeppu smo spremili k večnemu počitku g. Dominika Simončiča. Tudi njega je zrušila rudarska bolezen. Do zadnjega je še upal, da bo mogel obiskati svojo mamo, sestre in domače kraje, a mu to ni bilo dano. Imel je veliko prijateljev, saj je bil dobra duša. Njegov pogreb so lepo organizirali bratje Hrvati, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Obeh rojakov, ki sta padla kot žrtvi dela, se spominjajmo v molitvi!

CHARLEROI-MONS

Charleroi: K šmarnični pobožnosti smo se zbirali tudi letos v kapeli fatimske Matere božje v Pironchamps, čeprav manjše-tilno kot druga leta. Po stari navadi se je „pobožnost“ podaljšala v veseli družbi v naših bližnjih „gostilnah“: Benečani v kantini rojaka g. Kravarja, drugi pa pri g. Tomazu Gantarju.

Na vnebohod so se pevoči z izselj. duhovnikom odpeljali na majniški izlet v Ardene. V Hastières-par-delà smo imeli sv. mašo s petjem, potem smo se oglasili na kraju Marijinih prikazovanj v Beauraing in od tam brzeli čez gozdove in planjave v Bouillon. Našo pozornost je vzbudil star grad, ki je bil last Gotfrida Bujonskega, znanega iz krščanskih bojev za osvoboditev Svete dežele. Zatem smo obiskali na novo pozidani trapistovski samostan v Orval, od koder ni bilo daleč do zelo lepih krajev ob reki Semois. Po reki smo se vozili s čolni, dokler ni bil čas za povratek. Izlet je ob lepem vremenu in veselem petju in igranju zelo lepo potekel. Nazaj grede smo imeli priliko videti mesto Dinant in reko Meuse v nočni razsvetljavi.

Za stalno se je vrnil domov k ženi in otrokom upokojeni rudar g. Anton Godec.

V bolnici je trenutno g. Franc Rejc iz Châtelet. — Na 10. junija je v bolnišnici Charleroi ugasnila luč življenja najstarejši Slovenki v tukajšnji okolici Mariji Moškotevc, roj. Jazbinšek v Kalobjem na Štajerskem leta 1872. Pokojnica je bila od vseh poznanih priljubljena. Gospod ji daj večni mir!

Mons: Za blinkošti smo imeli v ponedeljek v Paturages službo božjo. Prihodnja služba božja bo v Quaregnon-Lourdes, verjetno 8. avgusta. Rojake od vsepovsod vabimo, da poromajo k tej lepi votlini, kjer se vsako leto zberemo. — V La Bouverie se je poročil g. Ignac Verbič in Gilberte Riche. Čestitamo! —

Osebna vest

Ob urejanju dušnega pastirstva izseljencev po navodilih konstitucije „Exul Familia“ je sv. stolica odobrila dosedanje delo izseljenskih duhovnikov za Slovence v Belgiji in poslala g. Vinku Žaklju iz Liège-a

in g. Zdravku Revnu iz Charleroi tozadevno listino. — Čestitamo!

Med izseljenci v Franciji

Pas de Calais

LIEVIN

Proslava 30-letnice društva sv. Barbare

Dne 30. maja je pripel zvezni predsednik Zupančič Blaž spominski trak 30-letnega obstoja na zastavo društva slovenskih rudarjev v Liévin-Lens. V življenju slovenskih izseljencev je bil to pomemben spomin, ki nam kaže, na kako podlago naj bodo zidane naše organizacije, da morejo trajno in blagodejno delovati v prid izseljencev.

Zakaj je v dobi teh 30 let toliko slovenskih društev v tujini propadlo? Ni jih postavilo ljudstvo, ampak bila so ustanovljena na povelje od zgoraj, sedaj od ene strani, sedaj od druge. Vmešavala se je politika, ki se je spreminjala kot vreme.

Društvo slovenskih rudarjev sv. Barbare so ustanovili izseljenci sami, ne prisiljeni. Čutili so srčno potrebo, da se organizirajo za medsebojno pomoč. Požrtvovalno so se lotili dela in položili temelj društvu, ki praznuje letos 30-letni obstoj — znamenje, da je bil ta temelj pravi.

Ime društva že samo pove, da je bila to krščanska podlaga. Zavedali so se, da brez vere in ljubezni do Boga in iz te izvirajoče ljubezni do bližnjega ni možno nesebično delo v društvu. Patrona rudarjev, sv. Barbara, je dvigala srca k Bogu, njihovo kulturno delo (igre, petje itd.) je imelo poleg namena, dati rojakom pošteno zabavo in pouk, v veliki meri tudi namen, dobiti sredstva v pomoč trpečemu sobratu.

To je bila skala, na katero je bilo zidano društvo in zato ga niso podrli nobeni viharji. Le tako se je ohranilo do svojega 30-letnega obstoja.

Zato smo se na ta naš praznik najprej zbrali v cerkvi, kjer je bila slovesna sv. maša s petjem društvenega zbora. Po sv. maši, ki je bila za vse izseljence, je vsa cerkev zapela zahvalno pesem: Hvala večnemu Bogu!

Pri popoldanski proslavi v dvorani je dru-

štveni predsednik pred polno dvorano podal kratek opis 30-letnega delovanja društva in naštel še živeče odbornike, ki so gradili temelje društvu. Ko se je spomnil umrlih, zlasti še za društvo tako zaslužnega dolgoletnega predsednika Vincenca Tuhtarja, je cela dvorana vstala in počastila njihov spomin s kratkim molkom.

Domače društvo je podalo igro „Zaklad“ in fantovski zbor je zapel več domačih pesmi. S pevskimi točkami sta odlično sodelovali društvi sv. Barbare iz Sallaumines in Bruay. Veselo razpoloženje je še povzdignila godba naših godcev-umetnikov.

Težko smo se ločili, ko nam je pevski zbor iz Bruay zapel za slovo: Lahko noč!

Bog živi društvo sv. Barbare še naprej!

Slovesna sv. obhajila naših otrok so bila: v Mericourt dne 25. junija, na praznik presvetega Srca Jezusovega; v Bruay na nedeljo 27. junija v kapeli sv. Terezije od Dete Jezusa.

Starši, skrbite, da bodo slovesnemu obhajilu vaših otrok sledila pogostna obhajila, ki jih bodo ohranila na pravi poti zveščanja.

Naši umrli: Na predvečer majnika, Marijinega meseca, je umrla **J o ž e f a K o v a č**, roj. Omahne, mati številne družine, v starosti 61 let. Lansko leto se je udeležila romanja v Lurd, letos jo je vzela k sebi lurska Mati božja. — Počiva na pokopališču v Lievin, kamor so jo spremili številni rojaki. Družini naše sožalje, njej pa večni mir!

Iz Bovin (Nord) nam poročajo, da je umrl v bolnišnici v Arras **F r a n c D o l i n a r**, rojen 31. 8. 1901 v Postojni. Pokojni je bil dvakrat hudo poškodovan pri nevarnem rudarskem delu. Prvič mu je zlo-milo nogo in drugič je dobil težke poškodbe na glavi, kar je močno vplivalo na njegov um. — Umrl je v 53. letu starosti. Njegova žena je umrla leta 1945. Naj jima sveti večna luč!

Pariz

Sveta naša v juliju v nedeljo 11. in 25. ob petih popoldne: 80 rue Vaugirard, Métro Saint-Placide.

Slovenski komponist g. Božo Kantušer je pretekli mesec v družbi s svojimi francoskimi prijatelji, ki so si nadeli ime: „Grupa 84“ (jih ni toliko, ali umetniki imajo svoje pojmovanje o številkah) priredil že drugi koncert svoje glasbe, ki je bila od številne publike zelo navdušeno sprejeta. — Čestitamo in smo od srca veseli njegovega uspeha, to tem bolj, ker ga mislimo naprositi, da bi prevzel vodstvo našega cerkvenega zbora.

Ob nemški meji

Iz pisarne Kat. misije

Poroke: Žukovec Franc in Meiner Ivanka sta 22. maja pred oltarjem v župni cerkvi v Merlebachu sklenila zakonsko zvezo; poročil ju je podpisani izseljenski duhovnik. Obilo sreče! — Rihtar Pavel, pevec slovenskega cerkvenega zbora „Slomšek“ in „Triglava“, je poročil rojakinjo Šterban Erno v cerkvi „Hochwald“ dne 29. maja. Na predvečer jima je zapelo Jugosl. pevsko društvo „Triglav“ podoknico, pri sv. maši pa jima je cerkveni zbor „Slomšek“ z lepimi Marijinimi pesmimi voščil božjega in Manjinega blagoslova. Ženina vabimo, da še naprej ostane zvest pevec pri obeh zbori. Poročno sv. mašo je opravil izseljenski duhovnik. Obilo sreče in mnogo poguma v novem stanu! — V istem mesecu je bilo v cerkvi sklenjenih še več slovenskih porok, ki pa niso bile prijavljene uradu. — Vsem brez izjeme želimo iz srca, da bi jih majniška Kraljica vodila, varovala in blagoslavljala na novi poti.

Krsti: Več naših družin je v lepem mesecu majniku osrečilo malo dete, rojeno v porodišnici ali doma, krščeno v bolnišnici ali domači cerkvi. Malo Marijano, hčerko Justine Osmuk, por. Hubinger iz Freymina, rojeno 25. 5. krščeno 6. 6., sta sprejela mlada poročenca z velikim veseljem. Želimo, da bi vsi otročiči, rojeni v lepem majniku, delali veselje svojim staršem celo življenje.

Bolniki: V mesecu majniku je bilo izredno veliko bolnih rojakov doma in po bolnišnicah. Težko operacijo je srečno prestala ga. Narobe v bolnici na Hochwaldu, kjer se zdravijo še vedno naši možje: cer-

kovnik Ribič, Bajc, Kravanja, Kenda, Zadnik, Urankar, Michel; Kolenc pa je po težkih mesecih bolezni odšel domov. —

Poleg imenovanih leži na bolniški postelji še ga. Zagode, Banič, Božiček. Vsem, ki ležé doma ali v bolnišnicah, želimo, da bi jim ljubi Bog vrnil zdravje in moč za novo življenje.

Smrti: Presunjeni smo brali poročilo v časopisih, da se je pri svojem delu težko ponesrečil naš rojak Leopold Medved iz Habsterdicka v torek 18. maja, ko je hotel skočiti v jami na delavski vlak. — Umrli je previden s sv. zakramenti v bolnišnici Ste. Barbe v Forbachu v četrtek 20. maja in bil cerkveno pokopan v soboto 22. maja v Stiringu, star 58 let. Naj počiva v miru!

Zahvala: Ko so mnogi rojaki iz oddaljenih krajev zvedeli, da imam težave z levo nogo, ki mi ne dovoljuje, da bi izvrševal svojo dušnopastirsko službo kot prej, so mi pisali in izrazili svoje želje k skorajšnjemu zdravlju. Vsem tem in vsem, ki se me kakor koli spomnijo ali storé korak zame, se iskreno zahvaljujem. Prosim Vsemogočnega, da jim povrne to dobroto s trdnim zdravjem in mogočnim varstvom. Lepe pozdrave pa pošiljam brez izjeme vsem dragim čitateljem „Naše luči“, katero pošiljamo poleg našim rojakom v okolici še čez 120 daleč na vse kraje po pošti.

Vaš Stanko

Kje je Merlebach?

Tam, kjer natlačeno je z ljudmi,
premog prevaža se vse dni,
kjer visoki dimniki trosijo prah,
da, tam je Merlebach.

Tam, kjer rudarji v rudnik se podajo
ter noč in dan premog kopajo,
težko garajo in požirajo prah,
da, tam je Merlebach.

Tam, kjer zvonovi lepo zvonijo,
verniki pridno v cerkev hitijo,
Slovenci, Francozi, Nemci in Lah,
da, tam je Merlebach.

Tam, kjer msgr. Grims nam pastiruje,
on dela pridno — ne miruje
in lepo nam pridiguje, ah,
da, tam je Merlebach.

Tam, kjer „Slomšek, Triglav, Slavček, Sava“
pesmi njihove za narod naš so slava;
in kjer Grčar igra šah,
da, tam je Merlebach.

Tam, kjer Terčič striže, brije,
Suler nam dobrega vinca nalije,
Lizzi ima trgovino in ni ga strah,
da, tam je Merlebach.

Tam, kjer Slovenci na harmonike igrajo,
dobro kapljico vsi radi imajo,
kjer sadijo krompir, fižol in grah,
da, tam je Merlebach.

Franc Ribič, Francija

Med rojaki v Holandiji

HEERLERHEIDE — BRUNSSUM

V mesecu maju smo imeli štirikrat na teden večernice v farni cerkvi, ki so bile še precej obiskane. — 18. maja so odkopali g. Leopolda Kajbiča, našega nekdanjega društvenega člana, kateri je že počival poldrugo leto v grobu v Heerlerheide. Njegova mati si je želela dobiti ga domov v Slovenijo na Vransko in se ji je to posrečilo, čeprav gotovo z velikimi stroški. Seveda je to oskribela žena in otroci.

V Brunssumu se je poročila gđc. Olga Brvar z domačinom g. Janom Leurs. Čestitamoli!

Hudo je obolel predsednik našega društva g. L. Strman. Kakor večina naših rojakov je tudi on žrtev rudarske bolezni. K sreči se mu je obrnilo na bolje, tako da smo ga zadnje dni maja že videli pri šmaricah.

HOENSBROEK

Proslava 25-letnice našega društva sv. Barbare bo v nedeljo 29. avgusta. Dopoldne bo sv. maša, ob štirih popoldne pa najprej slovesne večernice v farni cerkvi, potem pa kulturna proslava v dvorani. Rojake k proslavi lepo vabimo.

Župiški iz zgodovine našega društva, ki slavi letos srebrni jubilej, povedó, da je bilo društvo ustanovljeno 2. julija 1929. Njegov prvi predsednik je bil g. Rudolf Selič.

Šmarnice smo imeli vsak četrtek in petek v cerkvi Marija Gewande. Udeležba je bila letos izredno lepa. Posebno moški so se izkazali z udeležbo.

EYGELSHOVEN

V nedeljo, 16. maja smo praznovali skupno z rojaki iz vseh kolonij lep materinski dan. Najprej smo imeli slovesne večernice v župnijski cerkvi, potem pa pri g. Nols lepo proslavo. Pela sta pevsko društvo „Zvon“ in „Škrjanček“. Tukajšnji slovenski otroci so igrali igrico „Božji volek“, dekleta so se postavila z ibunko „Skodelica kave“.

Lepo smo opravljali tudi majniško pobožnost in sicer štirikrat na teden. Nekaj zavednih družin je redno prihajalo, nekateri pa so se žal držali ob strani.

Poroka: 9. 6. se je poročil tukaj rojak g. Jožef Kurnig iz Heerlena z gđc. Agnes M. Dera-Bouman iz Eygelshovena.

V bolnišnici v Kerkrade se zdravi rojakinja ga. Lindič. — Rojakinjo go. Obstettar je na hitro zadela srčna kap. Obema želi-

mo čimprejšnjega ozdravljenja. — Pri ge. Bieske Knežak se je rodil sinček. Čestitamo!

Naše pevsko društvo „Škrjanček“ se zopet pridno pripravlja na nastop ob neki slovesnosti domačinov v Vaals. — T. P.

LINDENHEUVEL

Tudi pri nas smo imeli vsak teden dvakrat šmarnice. Rojaki so pridno prihajali k naši skupni pobožnosti. Prav je tako. V tujini moramo še bolj vkup držati kakor v domovini. Kako prijetno je, ko se snidemo pri šmarnicah in skupno zapojemo, potem pa še pred kapelo pokramljamo in si potožimo težave. Le v skupnosti je naša moč in rešitev, da ne utonemo v tujini.

V ponedeljek 30. maja je zagledal luč sveta sinček-prvorojenček ge. Milice in g. Jožefa Ložnik. Pri krstu je dobil ime Martin. Čestitamo!

HEERLEN

Na letnem občnem zboru „Slovenskega dekliškega krožka v Limburgu“, ki se je vršil v nedeljo 30. maja t. l. v Heerlenu je bil izvoljen sledeči odbor: predsednica Štefi Železnik, tajnica Mici Konte, blagajničarka Marija Kozole, odborniki Cili Gril in Mici Jančič.



Holandski Slovenci nosijo v sprevodu svojo podobo Marije Pomagaj

Dekleta hočejo tudi v bodoče nadaljevati s tečajem za ročna dela. Hvaležne so č. s. M. Justinji za vodstvo pri tečaju.

V nedeljo 30. maja smo imeli pri Mariji Pomagaj v Heerlenu skupen slovesen zaključek šmarnic. Udeležba je bila prav lepa.

Med Slovenci ob Renu in v Vesffaliji

GLADBECK

Malo je slišati o nas Slovencih v Nemčiji, zato se tembolj človek razveseli, kadar pridemo skupaj. Tako smo se v šmarničnem mesecu v nedeljo 23. maja zopet enkrat zbrali k naši službi božji, ki jo je imel č. g. župnik Tensundern. Po lepi pridigi smo prepevali litanije Matere božje in druge lepe Marijine pesmi.

Po večernicah smo se zbrali k sestanku v novi dvorani Kolpingovega doma. Voditelj Dobravc je pozdravil navzoče, posebno č. g. Tensunderna, družino Borišek iz Habinghorsta, družino Vehovar iz Grethe, družino Hafner iz Buera in vse ostale iz drugih krajev.

Po nekaterih starih narodnih pesmih, ki smo jih skupno zapeli, je govoril č. g. Tensundern o naših izseljencih po drugih državah in o njihovih izseljenskih duhovnikih. Po besedi g. Dobravca je prišel razgovor na naše letošnje romanje. Eni menijo, da bi enkrat poromali na božjo pot v Neviges, kjer je svet hribovit in bi se čutili, kot da bi bili na slovenski zemlji. Drugi so se oglasili, da je že tradicija, da romamo v Kevelaer. Tretji bi radi romali z rojaki iz drugih držav skupaj, zlasti z rojaki iz Holandije, da bi se ta ali oni videl s sorodniki. Predsednik je bil mnenja, da se je treba prej pogovoriti s tamkajšnjim izselj. duhovnikom. Ako bi se oni pridružili našemu predlogu, bi bilo lepše in bi bilo pri Materi božji v Kevelaerju še več Slovencev v marijanskem letu.

Po nekaterih lepih narodnih pesmih smo se razšli z željo do svidenja v Kevelaerju.

Slovenci iz Nemčije in rojaki iz Holandije!

**DRUGO NEDELJO V SEPTEMBRU
bomo poromali v KEVELAER.**

Pridružite se nam! Na svidenje!

CASTROP RAUXEL 4

Tukaj se je poročil rojak Anton Jerina, rojen 1910., Z Marijo Johano von Grombovski, roj. 1909. Ženinovi starši so doma iz fare Studenec pri Mariboru. Obema, ki sta začela novi stan v Marijinem mesecu in v Marijinem letu, 2. maja, pristrčno čestitamo!

Letos praznuje naš dragi rojak Alojz Lipovšek že 82. rojstni dan. Zagledal je luč sveta v Zagorju ob Savi l. 1872. Svojo domovino je zapustil 1890., ko je odšel s trebuhom za kruhom na Ogrsko, kjer se je poročil z Marijo Moser, avstrijskega rodu. V Nemčijo sta prišla 1899. V zakonu se jima je rodilo pet otrok: sin in štiri hčere, ki še vsi živijo. Naš Alojz je veren človek in tudi naročnik „Naše luči“, saj še bere in piše vse brez očal. V svojih rojstnih krajih ni bil, odkar jih je zapustil in ko se, kadar prinesem „Našo luč“, pogovarjava o domovini, mu pridejo solze v oči. Vsi Slovenci, ki pripoznamo še našo govorico, mu čestitamo in želimo, da bi mu dal ljubi Bog dočakati polnih 100 let!

ROJAKI!

Če kdo želi NOVE HARMONIKE vsake vrste ali STARE POPRAVITI, naj se javi na naslov: **Jožef Vodenik, Alfredstr. 15, Castrop Rauxel III, Deutschland.**

Iz Norveške piše . . .

Rojak iz Tönsberga piše, da je prišel iz Bagnoli-ja na Norveško leta 1951., bolan na kroničnem vnetju hrbtenice. Dober zdravnik ga je po operaciji na notranji strani hrbta s pomočjo izpod kolena vzete kosti dobro pozdravil, da je letos začel povsem normalno z delom. O tem med drugim takole piše:

„Spočetka, ko nisem razumel jezika, sem imel mnogo težkoč. A sedaj, ko sem se naučil čitati in pisati, je vse drugače.

Mnogokrat so mi učeni ljudje rekli, da živijo na Norveškem pošteno in dobri ljudje. O tem sem se prepričal jaz sedaj. Vsega sem bil naveličan od ležanja v postelji, a dobri ljudje — nepoznani — so me tolažili

in dobil sem mnogo darov. Sestre so bile zelo potrpežljive in vedno dobre volje, kakršne pri sestrah nisem nikdar videl. Za 22-letnega bolnika je pač težko ležati v postelji!

Na koncu moram povedati tudi to žalostno novico, da sem slovensko govoril vsega le dvakrat tu na Norveškem, vsakokrat po približno eno uro. 50 km od tu je namreč bival neki Slovenec, a leta 1952. je zapu-

stil delo in odšel neznano kam. Enkrat sem tudi čital v časopisu o nekem Slovencu, ki je po dveh letih bivanja na Norveškem imel zelo dober uspeh ob zaključku obrtne šole. Pri tekmah za najboljšega dijakja je dosegel drugo mesto, v svoji pokrajini. Dobil je podporo 1000 kron na leto, če hoče nadaljevati s šolo. Zanimal se je mnogo za elektriko.

Slovenec iz Norveške.

Slovenec pri mizi



V knjigi, ki je izšla v založbi našega rojaka Doreta Ogrizka v Parizu, je v francoskem jeziku povedano, da znamo tudi mi Slovenci dobro jesti in dobro piti. Knjiga našteva naslednje naše „specialitete“:

Za predjed ti v Sloveniji postrežejo s šunko ali s pršutom ali pa s hrenovkami. Sledi goveja juha, govedina, teletina, grah, krompir, repa, zelje. Od kolačev poižkusi palačinke in tortol Postrežejo ti tudi z ajdovimi žganci, golažem, juho, kislim zeljem, kranjsko klobaso s kislo repo. Lahko zahtevaš naravni zrezek, pečenico, pečeno piško, svinjsko pečenko, telečjo pečenko, jabolčni zavitek, omleto, potico, praženec...

In če imaš grlo suho? Tedaj naroči slovenska bela vina: vipavca, graševino, silvanca, traminca. Najboljši je jerozalemcian. Če ljubiš rdeča vina, ti bodo postregli s cvičkom z Dolenjskega ali pa s kraškim teranom iz tržaške okolice. Kot žganje poskusi slivovko in brinovec! Tistim, ki pa želijo specialiteto mineralnih vod, se priporoča, da naročijo mineralno vodo iz Rogaške Slatine.

Smeti za zlato

Rojaki vam pišejo od vseh strani... Odrežite s kuverte znamko in jo spravite. Ne trgajte, ne odlepljajte znamk, ampak odrežite jih s poštnim žigom vred! Ko boste imeli že precej zbranih teh odrezkov, jih pošljite na naslov: Bengal Mission, BULLES — Oise, Francija. Ne pozabite pripri-

sati svojega naslova zadaj, da bom vedel, kdo pošilja. Tvoje stare znamke z žigi vred bodo pretopljene v zlato in ves dobiček bo prejel slovenski misijonar v Indiji in ga porabil za širjenje božjega nauka med Bengalci. Slovenski bengalski misijon je naredil že veliko dobrega tukajšnjim ljudem.

Priznanico za poslano boste prejeli od mene iz Indije. Vse drugo za naš misijon naslavlajte name (ne v Francijo!):

Rev. Stanley Poderžaj S. J., misijonar, Catholic Church, P. O. Khari, via Mathurapur, 24-Parganas Bengal, INDIA.

POZOR, OBRITNIKI!

Kdor želi imeti v „**DRUŽINSKI PRATIKI**“ za leto 1955 oglas, naj besedilo oglasa pošlje do 20. julija upravi v Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26.

Cela stran stane 560.— bfrs ali 4400.— ffrs
pol strani stane 300.— bfrs ali 2400.— ffrs
četrt strani stane 160.— bfrs ali 1300.— ffrs
ter k temu še 10 % davka.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Gospod gre po cesti in sreča dva dečka. Vpraša prvega: „Kaj je tvoj oče, deček?“ — „Zdravnik,“ se glasi odgovor. Potem vpraša drugega: „Kaj pa dela tvoj oče?“ — „Kar mu mama ukaže,“ odgovori odkritosrčno drugi.

*

Delavca odpustijo iz službe. Gre se pritožiti h gospodarju. „Zakaj ste me odpustili? Saj nisem ničesar naredil.“

„Saj zato smo vas odpustili, ker niste ničesar naredili.“

NAŠA LUČ

Bratom in sestram slovenske krvi širom
Zapadne Evrope v razvedrilo, veselje in
podučilo.

— — —
List izhaja konec vsakega meseca. Dopis-
se, oglase, darove in naročnino pošiljajte
listovim poverjenikom v vaši deželi ali pa
naravnost na naslov: UREDNIŠTVO IN
UPRAVA: „Naša luč“, Viktringer Ring 26,
Celovec-Klagenfurt, Austria.

Če naročiš list naravnost v Celovcu, sta-
ne letno: 28 šilingov, 48 bfrs, 400 ffrs, 4
hol. guld., 4.50 DM, 700 lir, 12 angl. šil.,
1 dolar in pol. — Za ceno oglasov pišite na
upravo lista.

SPOROČILO UPRAVE

Več razlogov nas je nagnilo, zlasti pa po-
dražitev delavskih plač in tiskarskega pa-
pirja, da smo izdali dve številki skupaj za
julij in avgust. Prihodnja številka izide se-
daj konec avgusta. V poletnih mesecih lju-
dje itak manj berejo kot v zimskih. Vse čit-
atelje lepo pozdravljamo in upamo, da nas
bodo razumeli. — Uprava lista.

IZ UREDNIŠKE TORBE

M. M., Norveška. — Za pismo se Vam lepo
zahvaljujemo. Če boste še kaj zvedeli o Slovencih,
le sporočite. List NL naročite kar pri Norveškem
komiteju.

F. B., Nemčija. — Danes objavljamo, ker je
prišlo za prejšnjo številko prepozno. Obenem že-
limo srečno pot!

H. H., Ham, Francija. — Hvala za poslano.
Se še priporočamo!

M. Z., Francija. — Kot vidite, je objavljeno.

Ap, Anglija. — Smo ostali kar pri naslovu
„Katra“, ker se nam je zdelo primernejše. Hvala tu-
di za „Golaž“.

ZENITOVANJSKI KOTIČEK

Deklet je premalo!

Ali veste, da je prišlo na ponudbo „Slo-
venke“ v našem kotičku kar šest resnih po-
nudb: 1 iz Anglije, 1 iz Belgije, 4 iz Fran-
cije. Bo težko izbiral!

Z A R A Z V E D R I L O

Uganke

Sladko medico
nam za sladico
v sodčke nataka.

Res da je mala,
vendar pognala
v beg bi junaka.

Kdo je to?

*

Vse življenje pod zemljo,
vendar pa rudar ni to;
samo lov ga veseli
in od lova le živi.

Kdo je to?

Dopolnilnica

Vstavi na prazna mesta pravilne črke:

— E — E —	ime
— E — E —	sapa
— E — E —	merilo
— O — O —	vozilo
— O — O —	mesto ob Jadranu

Urejevalnica

Tonca s Podklanca se ga je nasrkal nekaj kapelj
preveč. Zagledal je Mico Prtico in ji je ponagajal
z zbadljivo pesmico. Seveda je vse zmešal. Takole
je zapel:

Je baba neslana,
je župa pijana,
ni imela soli,
da b' kupila skrbi.

Povejte, kako bi moral pravilno zapeti!

Posetnica

Grilo STANIČ

Kaj je ta rojak po poklicu?

(Rešitev dopolnilnice, urejevalnice in posetnice
boste brali v prihodnji številki).

Rešitev križanke iz junijske številke:

P o č e z: 1 Krk, 4 rja, 5 pomlad, 10 Stane, 12 na,
13 ne, 14 stan, 16 hren, 18 ar, 19 oj, 20 kamra,
23 Vesoul, 25 ate, 27 dan.

N a v z d o l: 1 krasne, 2 rj, 3 kapa, 6 on, 7 mesar,
8 Ana, 9 dan, 11 tenko, 15 traven, 16 hov, 17 rje,
21 au, 22 mlad, 26 ta.

PERIODIQUE

NAŠA LUČ



Lepi poletni meseci nas vabijo v prosto naravo, kjer se človeku spočije oko ob lepoti božjega starstva. Slovenski izseljenci take izlete kaj radi združujemo z obiskom priljubljenih Marijinih božjih poti.

V tem Marijinem letu so otvorili naša slovenska romanja rojaki v **FRANCIJI**. Na prvi majnik so se zbrali pri Mariji Pomagaj v Habsterdicku. Sledili so jim rojaki iz **BELGIJSKEGA LIMBURGA** in **LIEGE-a**, ki so obiskali Marijin kraj prikazovanj v Banneux.

V začetku avgusta bodo zapeli lurški Mariji v čast Slovenci iz **MONS-a** in **CHARLEROI** v Quaregnonu v Belgiji. Sledili jim bodo rojaki iz **HOLANDIJE**. Pridružili se bodo romanju Slovencev iz **NEMČIJE** k poznanemu Marijinemu svetišču **KEVELAER-u**, ob 20-letnici velikega skupnega romanja slovenskih izseljencev pod vodstvom pokojnega mari-borskega škofa dr. Tomažiča leta 1934.

Društvo sv. Barbare v **HOENSBROEK-u** v Holandiji in društvo sv. Barbare v **EISDENU** v Belgiji slavita letos svoj **SREBRNI JUBILEJ**. Vsi se veselimo s tamkajšnjimi rojaki in jim čestitamo!

Pošiljamo tudi pozdrav Slovincem in Slovenkam, raztresenim po **ANGLESKEM OTOČJU** in drugod. Pozivamo vse k veselemu in podjetnemu delu za zmago božjih načel v svetu in med našimi rojaki. Na delo za lepšo bodočnost našega trpečega slovenskega naroda!